

Tbülten 30

TEKFEN GRUP ŞİRKETLERİ BÜLTENİ, Nisan-Haziran 2015

- NEDİR BU SOSYAL MEDYA?
- İLK KONUĞUMUZ SELÇUK ERDEM
- TEKFENLİ DURMAZ, KOŞAR!
- GAP BEREKETİ

İSTANBUL'DAN BİR DÜNYA SANATÇISI GEÇTİ

Alberto Giacometti

İçindekiler

İSTANBUL'DAN BİR DÜNYA SANATÇISI GEÇTİ

Tekfen ailesini iş dışında da buluşturmaya yönelik iç etkinliklerimiz, 18 Mart günü Pera Müzesi'ndeki Alberto Giacometti sergisiyle devam etti. Etkinliğimize katılan Tekfen mensupları, ünlü heykeltıraş ve ressam Giacometti'nin Türkiye'deki bu ilk kapsamlı sergisini rehber eşliğinde gezme fırsatı buldular.

Tekfen Grup Şirketleri Bülteni / Nisan-Haziran 2015 / Sayı 30

Tekfen Holding A.Ş. adına sahibi
Ahmet İpekçi

Genel Yayın Yönetmeni (sorumlu)
Dorottya Maria Kiss Kalafat (Tekfen Holding)

Yayın Koordinatörü
Esra Tüzgiray Kılıç (Tekfen Holding)

Organizasyon
Nilüfer Özönder (Tekfen Holding)

Katkıda bulunanlar
Özge Bozkurt (Tekfen İnşaat); Ebru Asal,
Sevinç Sevinç (Toros Tarım)

Fotoğraflar
Mahmut Ceylan

Yönetim yeri
Tekfen Holding A.Ş.
Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi, Budak Sokak,
A Blok, No. 7 Ulus
Beşiktaş - İstanbul
Tel: (212) 359 33 00

Yayına hazırlayan
Kurumsal Yayınlar Araştırma, Danışmanlık,
Tanıtım ve Organizasyon Hizmetleri Ltd. Şti.
Ortaklar Caddesi Sonu, Pehlivan Sokak, Nasuh
Bey Apt., No. 35/B, D. 2 Mecidiyeköy
Şişli - İstanbul
Tel: (212) 211 23 79

Basım
Ofset Yapımevi
Şair Sokak, No. 4 Çağlayan Mahallesi,
Kâğıthane - İstanbul
Tel: (212) 295 86 01

© Üç ayda bir yayımlanır. Tekfen Holding'in ücretsiz iletişim bültenidir.
Yazı ve görsellerin her türlü telif hakları Tekfen Holding'e aittir.

Haberler

- 4 TEKFEN HOLDİNG YÖNETİMİNDE BAYRAK DEVRİ
- 6 TANAP'IN TEMELİ ATILDI
- 7 TEKFEN GURURLA SUNAR...
- 8 TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ'NDEN TEKFEN'E ÇİFTE ÖDÜL
- 9 HEP İSTANBUL "EVLENDİRİYOR"
- 10 ESİN METE TÜRKİYE'NİN EN GÜÇLÜ 5. KADIN YÖNETİCİSİ
- 11 ÇİFTÇİLERİN REHBERİ TOROS TARIM
- 12 NEDİR BU SOSYAL MEDYA?
- 18 23 NİSAN'I RENGARENK KUTLADIK
- 19 İLK KONUĞUMUZ SELÇUK ERDEM
- 22 TEKFENLİ DURMAZ, KOŞAR!
- 28 ALBERTO GIACOMETTI SERGİSİNE BİR ZİYARET

Dosya

- 34 GAP BEREKETİ

Sosyal Sorumluluk

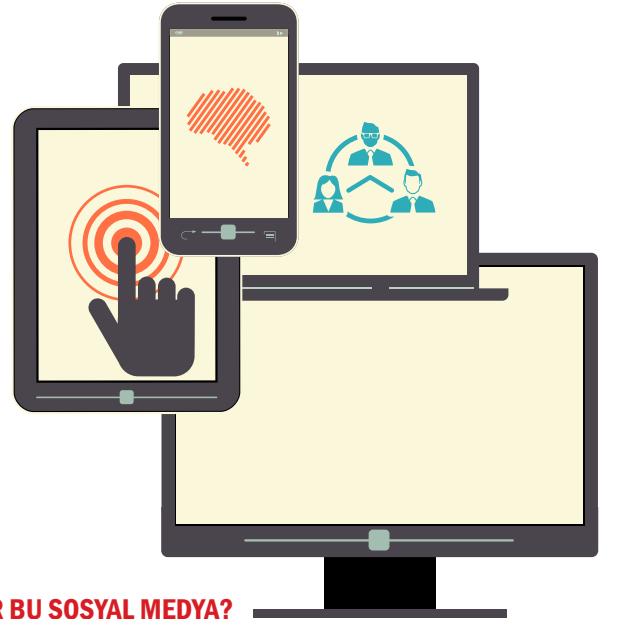
- 50 ERTUĞRUL FIRKATEYİNİ ŞEHİTLERİNİ ANMA TÖRENİYLE YAZA MERHABA
- 54 TEKFEN'DEN OTİZM FARKINDALIK GÜNÜ'NE DESTEK

İnsan Kaynakları

- 55 YENİ KATILANLAR

Anılarda Kalanlar

- 56 NAİM ÖZKAZANÇ'IN ARDINDAN...

NEDİR BU SOSYAL MEDYA?

Sosyal medyanın hem hayat, hem de iş dünyası üzerindeki etkilerinin yadsınamaz bir gerçek olduğu ortada. Tekfen olarak sosyal medyadaki yerimizi almaya hazırlandığımız şu günlerde, sosyal medyanın "ne olduğunu" ve "ne işe yaradığını" sizlere uzun zamandır bu dünyanın içinde olan birinin ağzından aktarmak istedik.

Yazı üzerine bir yazı

Öyle günler olur ki, siz boş kâğıda, kâğıt da size bakar durur. Nasıl dolacak, ne yazılacak? Sonra illa o kâğıt doluyor, ama anlamlı, ama bu satır gibi çok da anlamlı olmayan sözlerle!

Kâğıt deyince, aslında bugün ekran diye anlamak lazım. Nerede kaldı büyüklerimizin bitişik eğik el yazıları? Bugün kaçımız hâlâ elimizde kalem defter doldurup, mektuplar yazıyoruz? İş Sanat Kibele Galerisi'nde 05 Mayıs-20 Haziran arasında ücretsiz gezebileceğiniz, Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Çağdaşlarından Mektuplar: "Biz Mektup Yazardık" başlıklı sergi, yazının yavaş yavaş tarihe karıştığının somut bir göstergesi değil midir? Şekil itibariyle evet. Yazımız çirkinleşti, elimiz az kalem tutar oldu. Ama özünde, birbirimizle iletişim kurmamızda söz kadar temel işlev gören yazı, daima olacak. Sadece ortam değişiyor, kâğıdın yerini ekranlar alıyor. Hepimizin önünde, elinde, yakında kolunda ekranlar olmasıyla, yazılan yazılar da bir tuşla dünya turuna çıkabilecek hürriyete kavuştu. "Söz uçar, yazı kalır" deyimini gözden geçirme zamanı geldi belki de. Çünkü farklı anlamda olsa da, yazılar tabiri caizse "uçuşa geçti!"

Ancak uçuş demişken, uçuş emniyetini göz ardı etmemek lazım. Konuşurken sözler bazen istemeden ağızımızdan çıkıveriyor. Ama yazı farklı. Yazı yazarken, insan birazcık önünü ilikler, aklını toplar, önce düşünür sonra yazar. Yazar ve yazdıklarını okuyup bir daha düşünür. Kısacası, emniyet kemeri olmadan uçulmaz. Öyle değil mi? Çünkü yazı, düşüncelerimizin bir anlamda vücut bulmasıdır. Bu, her türlü fikrimizi anında ve sıkça süzgeçten geçirmeden paylaştığımız sosyal medyada daha da geçerli. Ucu bucağı nereye vardığı bilinmeyen Facebook, Twitter ve benzeri mecralarda yazarken, sorumluluğumuz eskiye göre katbekat büyük, kâğıdın ebadı ve tek kişilik alıcısıyla sınırlı değil.

Tekfen olarak, yavaş yavaş sosyal medyada varlık göstermeye başladığımız şu günlerde, oyunun kurallarını baştan açıkça belirtmekte büyük yarar var. Dünyanın farklı ucundaki şantiyelerimizi, Türkiye'nin farklı köşelerindeki fabrikalarımızı kolayca buluşturabilen bu heyecanlı mecraların da bana göre istenmeyen sanal kazaları önleyecek "İSG" kuralları var. Bunları uzun uzun kaleme alıyor ve sizlerle paylaşıyor olacağız amma, ezcümle akılda bulundurulması gerek tek bir cümle varsa, o da "Efendi ol, kimseyi üzme!" cümlesidir.

Bültenimizin 30. sayısında, "Nedir bu sosyal medya?" sorusuna yanıt ararken, birkaç sayfamızı ekşi sözlük yazarlarından romica'ya ayırdık.

Yine bu sayıyla birlikte, şantiye ve fabrika ziyaretleri dizisine ek olarak yeni bir dosya çalışmasına daha başlıyoruz. Bir süreliğine Türkiye'yi karış karış dolaşıp, ülkemizin toprağı, toprağımızın insanı ve insanımızın bu topraklarda ürettikleri hakkında yazılar yazacağız; hikâyeler anlatacağız.

Hazır buradayken söyleyeyim, yoğun istek üzerine bir koşu takımı kuruyoruz! Bu işi ciddiye alacak, koşmanın "nefes almak" kadar doğal olduğuna inanan, Tekfen amblemini göğsünde gururla taşıyacak olan sporcu ruhlu arkadaşlara duyurulur. Ayrıntılar iç sayfalarda.

Ve böylece bu sayfa da doluverdi. Gerisini keyifle okumanız dileğiyle.

Dori Kiss Kalafat
dori@tekmfen.com.tr

TEKFEN HOLDİNG'İN YENİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MURAT GİGİN

Tekfen Holding yönetiminde bayrak devri

Tekfen Holding'in 7 Mayıs 2015 tarihinde gerçekleştirilen Yönetim Kurulu toplantısında Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine Murat Gigin seçildi. Bu değişiklikle Grubun kurucu ortaklarından, Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Aza Ali Nihat Gökyiğit, başkanlık görevini ve murahhas azalık sıfatını Murat Gigin'e devretti. Aynı toplantıda Yönetim Kurulu, 60 yıla yakın değerli çalışmalarından dolayı

Ali Nihat Gökyiğit'e şükranlarını sunarak, kendisine "Kurucu ve Onursal Başkan" sıfatının takdim edilmesine karar verdi. Görevine bundan böyle Yönetim Kurulu Üyesi olarak devam edecek olan Gökyiğit, yaşamında çok farklı unvan ve görevler taşıdığını, ancak bunun kendisi için hayatı boyunca eriştiği en önemli sıfat olduğunu ve görevini gönül rahatlığıyla Murat Gigin'e emanet ettiğini belirterek, kendisine başarılar diledi.

"Tekfen, yeni bir strateji, şevk ve atılım ile daha ileri noktalara taşınmayı bekliyor"

Ali Nihat Gökyiğit'in, Yönetim Kurulu'nda yaptığı veda konuşması:

Biz üç ortak, 2000 yılında 75 yaşa girince Tekfen'de toparlanma ve yeniden yapılanma gereğini duymuştuk. Agresif sayılmazdık, ama çok değişik alanlarda iş geliştirmekten de geri durmamıştık. Ana faaliyetimiz inşaat ve tarımsal sanayi idi. Ama bunların dışında da çok değişik faaliyetlere girmiştik. 20'si yurtdışında, 100'den fazla şirketimiz olmuştuk. Çok değişik ortaklıkları olan bu şirketlerin bir kısmının elden çıkarılması, bir kısmının birleştirilmesi, kalanların da holding sahipliğine dönüşmesi gerekiyordu. Ayrıca kurumsallaşmadaki noksanlarımızı gidermek ve halka açılma kriterlerine ulaşmak için bazı operasyonlara gerek vardı.

Bu işleri büyük bir gayret, titizlik ve liyakat ile başaran Erhan Öner kardeşimiz, Tekfen tarihinde takdirle anılacaktır. Takdirden söz açılmışken, Toros Tarım Grubumuzu başarıyla yöneten ve çok önemli bir yatırımla, tarım sanayimizi daha verimli hedeflere sevk eden Esin Mete kardeşimizi de unutamayız. İnşaat Grubumuz son yıllarda arzu edilen kârlılığa ulaşamadı. Ancak faal olduğumuz ülkelerdeki beklenmeyen olumsuzlukları aşma gayreti içerisinde olduklarını biliyoruz.

Tekfen'in ilk 45 yılına, atılım ve büyüme dönemi, geçtiğimiz 15 yıla da toparlanma dönemi diyebiliriz. Bu dönemde yeniden yapılanma, halka açılma ve yönetim değişikliğine intibak ağırlık kazandı. Toparlanma dönemini daha fazla uzatamayız. Şimdi Tekfen, yeni bir strateji, şevk ve atılım ile daha ileri noktalara taşınmayı bekliyor.

Biz kurucu ortaklara gelince, Holding Yönetim Kurulu Başkanlığını dönüşümlü üstleniyorduk. Rahmetle andığımız sevgili ortağımız Necati Akçağlılar'ı ne yazık ki 4 yıl evvel kaybettik. Geçen sene de can dostum Feyyaz Berker, "90 yaşına yaklaştım, görevden ayrılıyorum" dedi. Ben ise geçen Şubat ayında 90 yaşına girdim. Yönetim Kurulu Başkanlığı için adaylığımı mani, 90 yaştan daha önemli bir gerçek olabilir mi?

"Amacımız, Tekfen'i en çok tercih edilen ve marka değeri en yüksek şirketlerden biri yapmak olacak"

Tekfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Murat Gigin'in mesajı:

Geçmiş 60 yıla yaklaşan Grubumuzun seçkin kurucuları tarafından bugüne kadar getirilmiş olan bir bayrağı devralmış bulunuyorum. Tekfen, adı yüksek değerlerle birlikte anılan, son derece kıymetli ve itibarlı bir kurum. Kurumu daha da ileri taşımak için bundan sonra bizi bekleyen birçok görev bulunuyor. Bunların önemli bir bölümü devam niteliğinde, bir kısmı ise yeni olacak. Ama ortak paydada tüm çalışmalarımız hep, itibar sermayesini ve şirketin saygınlığını daha da yükseltme hedefine odaklanacak.

Bu hedefin anahtar kelimeleri, çevreye ve topluma saygı, sürdürülebilir büyüme, çalışanımıza huzurlu bir çalışma ortamı, huzurun getirdiği artan verimlilik ve o verimliliğin neticesinde artan kârlılıktır. Amacımız, Tekfen Grubu'nun 5 yıl içinde gençlerin çalışmayı en çok arzu ettiği ilk beş şirketin, 10 yıl içinde de Türkiye'de marka değeri en yüksek ilk on şirketin arasına girmesi olacak. Bunları yapabildiğimiz zaman, ticari başarının da beraberinde geleceğine inanıyorum.

Tekfen, her zaman işini severek yapan insanları bir araya getiren bir topluluk olmuştur. Bu yüksek motivasyon sayesinde büyük işlere imza atmış, kendini farklılaştırmıştır. Bu heyecanı bugün yeniden yaratmayı, ilk dönemlerdeki coşkuyu yeniden günlük iş yapış üslubumuza kazandırmayı ve böylece verimliliğimizi daha da artırmayı en önemli önceliklerimizden sayıyorum.

Bu hedefler doğrultusunda, tüm gücümle, Grubumuzun ortaklarının bana tevcih etmiş olduğu bu yüksek göreve layık olmaya çalışacağım.

TANAP'ın temeli atıldı

Azerbaycan'daki Şah Deniz 2 sahasından çıkarılacak doğalgazı Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşıyacak olan Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı'nın (TANAP) temeli 17 Mart günü Kars'ın Selimiye ilçesinde atıldı. Törene, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Gürcistan Cumhurbaşkanı Giorgi Margvelaşvili katıldı.

Ardahan'ın Posof ilçesi Türkgözü köyünden başlayarak 20 il, 67 ilçe ve 600 köyden geçecek olan TANAP, yaklaşık 1.900 kilometre uzunluğuyla Türkiye'de bugüne kadar yapılmış en büyük doğalgaz iletim hattı olma özelliğine sahip. Boru hattının Karasal Boru Hattı İnşaat Sözleşmesi, geçtiğimiz Aralık ayında imzalanmıştı. Bu sözleşmeyle, Gürcistan-Türkiye sınırından Eskişehir'e kadar olan 56 inç çapındaki 1.334 km'lik bölümün üç lot halinde inşa edilmesine karar verilmiş; 509 kilometre uzunluğundaki Lot 3'ün inşasını ise Tekfen İnşaat üstlenmişti.

Boru hattının temeli 17 Mart'ta Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan cumhurbaşkanlarının yanı sıra 3 ülkenin enerji bakanlarının da ka-

tılımla Kars'ın Selimiye ilçesinde törenle atıldı. Törene Tekfen'i temsilen Tekfen Holding CEO'su Osman Birgili, Tekfen İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Özdemir, Tekfen İnşaat Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi Levent Kafkaslı ile TANAP Proje Müdürü Mustafa Kopuz katıldı.

TANAP için öngörülen dört aşamanın ilki, 2018'de ilk gaz akışıyla hayata geçecek. 2020'de yıllık 16 milyar metreküpe yükseltilecek taşıma kapasitesinin, 2023'te 23 milyar metreküpe ulaşması hedefleniyor. TANAP'ın ileride Azerbaycan'daki diğer yatlardan ve bölgedeki diğer ülkelerden temin edilen doğalgazla da beslenmesi hedefleniyor. ■

Tekfen gururla sunar...

Haziran 2015'te ilk kez düzenlenecek olan Avrupa Oyunları'na ev sahipliği yapacak, 68.000 seyirci kapasiteli Bakü Olimpiyat Stadı, 24 ay gibi rekor bir sürede tamamlanarak teslim edildi. Stadın 18 Mart günü gerçekleştirilen açılışına, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile aynı zamanda Avrupa Oyunları'nın Organizasyon Komitesi Başkanı olan eşi Mehriban Aliyeva da katıldı. Stadın resmi açılışını simgeleyen kurdeleyi İlham Aliyev kesti.

Stadyum, ilk olarak 12-28 Haziran tarihleri arasında yapılacak olan Avrupa Oyunları'nda kullanılacak. Stat-ta düzenlenecek açılış töreni ile başlayacak oyunlarda 49 ülkeden 6 bin atlet yarışacak. Oyunların başlayacağı tarihe kadar, stat çevresindeki düzenleme ve peyzaj çalışmaları devam edecek. Hızlandırılmış bir tempoda ve çok yoğun bir çalışmayla tamamlanan projenin bitişinde, kazasızlık açısından da büyük bir başarıya imza atılarak 20 milyon adamsaate ulaşıldı. Proje ekibini canı gönülden kutluyor, kendileriyle gurur duyuyoruz. ■

BİR BAŞKA SEVİNDİRİCİ HABER DE SOCAR TOWER'DAN

Bakü Olimpiyat Stadı'nda elde edilen 20 milyon adamsaatlik kazasızlık haberine ek olarak bir diğer güzel haber de yine Bakü'de inşa edilmekte olan Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi yönetim binası SOCAR Tower'dan geldi. 200 metre yüksekliği ile Azerbaycan'ın en yüksek binası olan ve kısa bir süre sonra işverene teslim edilecek SOCAR Tower'da 8 milyon adamsaatlik kazasızlığa ulaşıldı.

Türkiye Müteahhitler Birliği'nden Tekfen'e çifte ödül

Tekfen İnşaat ve Tekfen Mühendislik, *Engineering News Record* (ENR) tarafından açıklanan "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi" ve "Dünyanın En Büyük 225 Uluslararası Dizayn Firması" 2014 listelerinde yer alarak, "Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Başarı Ödüllerine" layık görüldü. Her iki firma adına ödülleri Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Özdemir, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın elinden aldı.

İnşaat sektörünün tanınmış uluslararası dergilerinden *Engineering News Record* (ENR) tarafından açıklanan "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi" ve "Dünyanın En Büyük 225 Uluslararası Dizayn Firması" listelerine giren Türk firmalarının ödülleri, Türkiye Müteahhitler Birliği ve Ekonomi Bakanlığı işbirliğiyle 16 Şubat günü Ankara'da düzenlenen Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Ödül Töreni ile verildi. Tekfen İnşaat ve Tekfen Mühendislik'in ödülleri, her iki şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Özdemir aldı.

ENR her yıl, müteahhitlik ve müşavirlik şirketlerinin bir önceki yıl içerisinde üstlendikleri uluslararası iş hacmini esas alarak, "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi" ve "Dünyanın En Büyük 225 Uluslararası Dizayn Firması" listelerini yayımlıyor. Tekfen İnşaat, ENR 2014 sıralamasına göre, 250 inşaat firması arasında 101. ve 42 Türk firması arasında 5. sırada yer aldı. Bu yıl ilk kez ENR listesine giren Tekfen Mühendislik ise, teknik müşavirlik hizmeti

veren 225 uluslararası firma arasında 205. ve 5 Türk şirketi arasında 4. sırada yer buldu.

Türkiye, ENR listesinde son yıllarda hızla yükselen bir ülke. Söz konusu listede 2003 yılında sadece 8 Türk firması yer alırken, 2014 yılında bu sayı -bir önceki yıla göre 4 firmanın daha eklenmesiyle- 42'ye yükseldi. Böylece Türkiye, 62 firma ile listede birinci sırada yer alan Çin'in ardından, dünyada ikinci sıradaki yerini korudu. Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı Mithat Yenigün, ödül töreninde yaptığı konuşmada, Türkiye'nin 7 yıldır dünya ikincisi konumunda olduğunu hatırlatarak, bunun gurur verici bir başarı olduğunu söyledi. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci de, halen Türk müteahhitlerinin yurtdışında üstlendikleri 25-30 milyar dolarlık yıllık yeni iş tutarının 2023 yılında 100 milyar dolara ulaştırılmasının ve böylece Türk müteahhitlik sektörünün dünya liderliğine yükseltilmesinin hedeflendiğini belirtti. ■

HEP İstanbul “evlendiriyor”

Tekfen Emlak Geliştirme tarafından hayata geçirilen HEP İstanbul’da satışlar devam ediyor. Geçtiğimiz Ekim ayındaki lansmanın ardından “2. Şans” sloganıyla bahar aylarına hızlı bir başlangıç yapan projede, bugüne kadar 1.424 daireden 650 tanesi sahiplerini buldu.

HEP İstanbul ile bugüne kadarki en büyük projesini hayata geçiren Tekfen Emlak Geliştirme, “ulaşılabilir fiyata, kaliteli konut” anlayışının karşılığını satış başarılarıyla alıyor. Projenin henüz temeli atılmadan, satışa sunulan dairelerin önemli bir kısmı sahiplerini buldu. Kısa sürede tükenen birinci etabın ardından ikinci etap satışlarında da hedeflenen satış performansı yakalandı. Toplam 1.424 dairenin bulunduğu projede bugüne kadar 650 dairenin satışı gerçekleştirildi.

Diğer yandan, projeden daire satın alanlarla yapılan anketten ilginç sonuçlar çıktı. 238 daire sahibinin katılımıyla gerçekleştirilen anket, katılanların yarısının HEP İstanbul sayesinde “ilk evine” kavuştuğunu ortaya koydu. Bu sonucun kendilerini çok sevindirdiğini söyleyen Tekfen Emlak Geliştirme Genel Müdürü Ömer Egesel, “HEP İstanbul projesini tasarlarken, bir yandan Tekfen kalitesi ile birlikte ‘iyi yaşam’ sunmayı, bir yandan da daire sahibi olmak isteyenler için ulaşılabilir bir proje olmasını hayal etmiştik. Anket sonuçları, bu amacımıza ulaştığımızı gösteriyor,” diye konuştu.

“HEP İstanbul’u tercih etmenizdeki en önemli etken ne oldu?” sorusuna daire sahiplerinin yüzde 87’si, “Tekfen markası” yanıtını verdi. Ankete katılanların yüzde 57’si tavsiye üzerine projeye ilgi duyduklarını belirtti. “Tekfen markasının daha önceki projelerini biliyor musunuz?” sorusuna ise daire sahiplerinin yüzde 71’i “Evet” yanıtını verdi. ■

Esin Mete

Türkiye'nin en güçlü 5. kadın yöneticisi

Toros Tarım Yönetim Kurulu Başkanı Esin Mete, *Ekonomist* dergisi tarafından gerçekleştirilen "Türkiye'nin En Güçlü 50 Kadın CEO'su" araştırmasında 5. sırada yer aldı.

Ekonomist dergisinin düzenlediği "Türkiye'nin En Güçlü 50 Kadın CEO'su" araştırmasının 2015 sonuçları açıklandı. Cirosunu kamuoyuna açıklayan şirketlerde görev alan 100 kadın CEO arasında yapılan araştırmanın sonucunda, Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu CEO'su Esin Mete, bir önceki yıl olduğu gibi 5. sırada yer aldı.

Dünyada kadınların yönetici konumları gün geçtikçe yükseliyor. Günümüzde Almanya ve Brezilya gibi ülkeler ile ABD Merkez Bankası FED ve IMF gibi kurumların başında kadınlar bulunuyor. Kadınların işgücüne katılım oranı bakımından AB üyesi ve aday ülkeler arasında en düşük oran Türkiye'ye ait olsa da, özel sektör şirketlerinin orta ve üst kademe yönetimlerinde kadınların oranı ülkemizde de günden güne artıyor.

Bu yıl "En Güçlü 50 Kadın CEO" listesinin zirvesinde önemli değişiklikler yaşandı. OMV Türkiye CEO'su Gülsüm Azeri ilk sıraya yükselirken, onu ING Bank Genel Müdürü Pınar Abay, GE Türkiye CEO'su Canan Özsoy ve Boyner Genel Müdürü Deran Taşkıran izledi. Toros Tarım CEO'su Esin Mete ise beşinci sıradaki yerini korudu. Esin Mete, aynı zamanda 85 ülkeden 540'tan fazla üyesi bulunan Uluslararası Gübre Sanayi Birliği - IFA'nın da son iki yıldır başkanlığını yürütüyor. Mete, dünyada bu göreve seçilen ilk kadın yönetici olma özelliğini de elinde bulunduruyor. ■

ESİN METE'DEN IFA TOPLANTISINA EV SAHİPLİĞİ

Başkanlığını Esin Mete'nin yaptığı Uluslararası Gübre Sanayi Birliği (IFA) Genel Kurulu 25-27 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da toplanıyor. 72 ülkeden 1400'e yakın katılımcının katılacağı toplantıda, sürdürülebilir gıda üretimi için sağlıklı toprak, gıda güvenliği, açlık ve kötü beslenmeyle mücadelede gübrenin katkısı gibi konular ele alınacak.

Çiftçilerin rehberi Toros Tarım

Türkiye'nin en büyük gübre üreticisi ve pazar lideri Toros Tarım, Türk çiftçilerine doğru ve dengeli gübre kullanımı konusunda yol göstermek amacıyla "Gübreleme Rehberi"ni yayımladı. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü eski öğretim üyesi ve Toros Tarım danışmanı Prof. Dr. Habil Çolakoğlu ile Toros Tarım Araştırma ve Eğitim Koordinatörü Dr. Murat Çiçekli tarafından titizlikle hazırlanan "Gübreleme Rehberi", bitki besin maddelerinin daha iyi tanınması ve doğru kullanımı yönünde önemli bilgilere, kolayca anlaşılır bir anlatımla yer veriyor.

Rehberde, tarla bitkileri, çay ve bahçe bitkilerine ilişkin gübreleme önerilerinin yanı sıra damla sulama ve yapraktan gübrelemede dikkat edilecek konular hakkında da kısa ve kolay anlaşılır bilgiler sunuluyor. Klasik ve suda eriyen gübre çeşitlerinin özellikleri ve uygulama yöntemleri pratik bir şekilde aktarılıyor.

Bu rehberle aynı anda yayımlanan "Gübre Ürün Kataloğu" ise, Toros'un ülkemizin toprak ve bitki şartlarına en uygun formülasyonlarla çiftçimize sunduğu ürünler hakkında ayrıntılı bilgi içeriyor. Her iki çalışmaya da Toros Tarım'ın web sitesinden ulaşılabilir. ■

@romica /
soruyor: "Sosyal
medya nedir
desem?"

Zaman zaman
antisosyalleştirir
derim :)

Sosyal medyanın hem hayat, hem de iş dünyası üzerindeki etkilerinin yadsınamaz bir gerçek olduğu ortada. Tekfen olarak sosyal medyadaki yerimizi almaya hazırlandığımız şu günlerde, sosyal medyanın "ne olduğunu" ve "ne işe yaradığını" sizlere uzun zamandır bu dünyanın içinde olan birinin ağzından aktarmak istedik ve ekşi sözlük'ten **romica**'ya* sorduk:

Nedir bu

SOSYAL MEDYA?

* 2004 yılından beri ekşi sözlük'te yazar olan romica, özellikle çocuklarla girilen komik diyaloglar başlığındaki entryleri ve kadın hareketi ile ilgili yazılarıyla tanınıyor.

Garip bir şey. Böyle bir döneme tanıklık etmek, özellikle de benim gibi “yaş 35 yolun yarısı eder” dönemindeyseniz (artık 35 orta yaş değil, akli başında gençlik bu arada) daha da garip aslında. Tekerleğin, paranın ya da yazının icadına tanıklık etmek gibi, sosyal medyanın doğuşuna şahit olmak.

İletişim aygıtlarının son 30 yıldır hayatımızdaki yerini de es geçmemek lazım bence. Kişisel tarihimdeki ilk iletişim kazamı, 5-6 yaşlarındayken aradığım 066 Masal Servisi’yle geçirdiğimi hatırlıyorum. Eve gelen telefon faturası anneannemde küçük çaplı bir taşıkardı yaratmıştı. Benim küçüklüğümde evimizde siyah beyaz televizyon vardı. Bir gün “Yedi Renkli Çiçek” adlı çizgi filmi izlerken, büyükbabam televizyonu fişten çekti. Ağlamaya fırsat bulamadan eskisinin yerine konulan televizyonda çizgi filmi ilk defa renkli olarak izledim, büyüğü bir şeydi. O yıl evimize bir de “video player” alındı ve kaset kiralamaya başladık. Benim için dünyanın merkezindeki dükkân videocuydu. 90’larla beraber özel radyo ve televizyonlar hayatımıza girdi, her şey daha da renklendi... Tabii ki Atari ve Commodore 64’ü anmadan geçmek olmaz. 90’ların sonuna gelirken ise, dünya bir daha aynı olmamak üzere değişmeye hazırды.

Cep telefonlarının ilk modelleri işadamları tarafından kullanılıyordu. Dambıl işlevi görebilecek ağırlıktaki telefonlar döviz üzerinden satılıyor. Sms gönderirken bile karakter sayısına göre korkunç ücretler ödemek zorundaydık. Serbest piyasa ekonomisi ve rekabetin katkısı burada da kendini gösterdi. Operatörlerin çeşitlenmesiyle beraber hem görüşme ücretleri hem de telefon fiyatları düşmeye başladı. Bu arada da teknoloji yerinde saymıyordu tabii; bilgi teknolojilerinin evrimine günden güne hayret etmeye devam ediyorduk. 21. yüzyıl belki uçan arabaları ve ışınlanmayı bize getirmede ama internetin hayatımıza girişiyle artık hepimiz birer süper kahramandık. Sosyal medya kavramıyla tanıştık ve hayatlarımız tümüyle değişti. Artık hem fotoğrafçıydık, hem de haberci, hem haberin kendisi... Facebook, Twitter, YouTube, Instagram, Wikipedia, Google, ekşi sözlük, Zaytung, LinkedIn, Foursquare, Ask.me, WhatsApp, Viber, Shazam, Periscope ve daha niceleri hayatımıza girdi.

ALİ’NİN DÜNYASI

Sosyal medyayı basite indirirsek, “haberlin kaynağının bireyselleşmesi” şeklinde açıklayabiliriz. Yeterince basit olmadı mı? O zaman şöyle söyleyelim:

“Kankalarla piknik keyfi! @Caddebostan Sahil” Her gün yüzlercesini gördüğümüz Facebook paylaşımlarından biri. Hadi biraz kendinizi zorlayın, hatırlayacaksınız! Facebook’ta durum ve yer bildirme ilk başladığında hepimiz yadırgamıştık, en azından ben kendi adıma emindim nerede, ne yaptığımı paylaşmayacağımdan. Fakat gitgide bu durumu kanıksadık. Yukarıdaki cümleyi paylaşan kişinin adı Ali olsun. Ali, normal bir insan, senin benim gibi biri... Ali ünlü değil, fark yaratan biri değil, haber malzemesi sunacak bir olay örgüsünün içinde de değil. Ali hakkında bir gazete haberi yapılsa, ortaya çıkacak olan şöyle bir şey olurdu:

“Ali (29), 23 Nisan tatilini fırsat bilerek iş arkadaşları Şeref (32), Nazlı (26) ve Sinem (30) ile Caddebostan sahilinde buluştu. Dörtlü, piknik yapmak için buluşmuşsa da yağın yağmur nedeniyle en yakın cafeye sığınmak zorunda kaldı.”

Böyle bir haberi gazetelerde okuduğumuzda ya da akşam haberlerinde izlediğimizde hepimizin tepkisi aynı olurdu sanırım: “Eee? Bundan bana ne?” Ali’nin arkadaşları ve çevresi dışında kimsenin ilgisini çekmeyecek bir haber olurdu bu. Sosyal medya sayesinde ise, aynı haber doğru hedef kitlesine ulaştığında, ilgilileri tarafından takip edilir hale geldi. Bu nedenle, en klişe şekliyle şöyle söylüyorum ben: “Sosyal medya, sokaktaki insanın sesi oldu.”

OYUNUN KURALLARI DEĞİŞİYOR

Sosyal medya gün geçtikçe büyüyen, mahremiyetimizi azaltan, alışkanlıklarımızı değiştiren ve geleceği pek de hesaplamaya izin vermeden kocaman renkli bir dünya olarak hepimizi içine aldı. Kendi dilini, mizahını ve kahramanlarını, dolayısıyla anti-kahramanlarını da yaratan bir dünya bu. İroninin nerede başlayıp ciddiyete nerede bağlandığını takip edebilmek için durmaksızın gri hücrelerimizi çalıştırmamız gereken bir dünya.

Sosyal medya dediğimizde herkes farklı bir şey anlıyor dedik. Ben sosyal medyayı daha çok gündemi takip etmek için kullanıyorum. Eskiden herkes kendi ideolojisi veya ilgi alanına göre belli bir gazeteyi okurdu mesela... Babam *Milliyet* gazetesini takip ederken büyükbabam her gün *Hürriyet* alırdı; dayım *Fotomaç*, ben ise *Radikal* okurdum. Hangi gazeteyi okursak okuyalım, haberin verilmiş biçimi fazla yerel ve genellikle de dayatmacı olurdu, ama alternatifini görmediğimiz için bundan herhangi bir rahatsızlık duymazdık.

Sosyal medyanın hayatımıza girmesiyle beraber, akıllı telefonu olan herkes haberci oldu. Özellikle toplumsal olaylarda büyük kitlelerin Twitter, Facebook gibi sosyal medya araçlarında örgütlenmeye başlaması, tüm dünyada oyunun kurallarını değiştirdi. Artık bilgiyi kontrol etmenin ve yayılmasını engellemenin mümkün olmadığı bir çağdayız. Tüm dünyada politikacılar bu gelişmeleri biraz geriden takip ediyor, bu da normal aslında. Sosyal medyanın içine doğan bir "Y Kuşağı" var... Bu kuşak hem kendi kurallarını koydu, hem de yeni bir jargon geliştirdi. Bu yüzden, önceki nesillere ait olan yasa koyucuların bu gelişmeleri anlaması biraz zaman alacak.

MATEMATİK PROBLEMİ ÇÖZEN BELEDİYE

Sosyal medya aynı zamanda çeşitli açılardan fırsat eşitliği sağlayan bir şey. Araçları ortadan kaldırıp hedefinizle doğrudan iletişim kurmanızı sağlıyor. Bu, bireylere duygularını, düşüncelerini, tepkilerini dolaylı yollardan değil de doğrudan ifade etme olanağı sağlarken, kurumlar için de hedef kitleleriyle aralarındaki araçları kaldırmak gibi 20-30 yıl önce hayal etmesi güç bir fırsat yaratıyor. Bu dünyada insanlar kadar kurumların da kişilikleri ve tavırları var. Sosyal medya, onların bu kişiliklerini en yalın haliyle yansıtabilecekleri ve bire bir iletişim kurabilecekleri bir mecra.

Sanırım bunun en güzel ve en güncel örneği Kadıköy Belediyesi'nin Twitter hesabı. Şişli'de yaşayan bir vatandaş neden Kadıköy Belediyesi'nin Twitter hesabını takip ediyor? Çünkü çok sempatik! Belediye gibi habire yol kazıp insanların hayatını zorlaştıran bir kurum nasıl sempatik olur peki? Kurumsal iletişimdeki başarısını sosyal medyada görünür kılsa, olmaması için bir sebep yok. Belediye, bildiğimiz gibi yol kazandı, kaldırım tamir eden, park, vs. yapan bir kurum. Sosyal medya üzerinden vereceği mesajların da en fazla, "çevreyi temiz tutun", "emlak verginizin son ödeme tarihini geçirmeyin", vs... gibi olması beklenir değil mi! Kadıköy Belediyesi ise mesajlarıyla sosyal medyada ezber bozdu. İlk aklıma gelen örnek, matematik problemini çözemeyen bir öğrencinin Kadıköy Belediyesi'ne Tweet atarak sorunun nasıl çözüleceğini sorması ve belediyenin çözümü değil, çözüme gidiş yolunu öğrenciye anlatmasıydı. Böylece gençlerin Kadıköy Belediyesi ile flörtöz, ama seviyeli ilişkisi başladı. Kadıköy Belediyesi, sosyal medya aracılığıyla yarattığı algıda aslında bize şu mesajı veriyordu:

"Benim esas işim belediyecilik olabilir, ama özünde insan var. Sizi yığınlar olarak görmüyorum, benim için her biriniz değerlisiniz. Elimden gelen her durumda size destek olmak için ne gerekirse yapmaya hazırım. Kendimi hiyerarşik olarak sizden daha yukarıda konumlan-

dırmıyorum, hepimiz eşitiz. Bürokrasinin soğukluğunu taşıyamıyorum; samimi, içten ama seviyeli bir ilişki kurmaya hazırım. Yenilikleri, teknolojiyi takip ediyorum. Sanat, genel kültür, okumak önemli şeyler...”

Kendi tabiriyle “Biraz postmodern ve transandantal” bir kişilik yaratmış olan Kadıköy Belediyesi’nin sosyal medyadaki bu başarılı tavrı, toplumda hemen karşılığını bulan büyük bir iletişim başarısı olarak tarihe not düşüldü.

HER ŞEYİN BAŞI İNSAN

Türkiye ilginç bir ülke, yeniliklere çok çabuk adapte olabiliyor. Çok dinamik ve yerinde duramayan genç nüfus, yaşı daha ileri olan kesimi de peşine takıp sürüklüyor. Akıllı telefonlar her yerde, her cepte. 70 yaşındaki nineler, Skype ile görüntülü konuşma yapıyor; öğretmen de, çiftçi de işine yarayan mobil uygulamalardan faydalıyor. Üstelik beş yıl içinde, sanki hayatı boyunca bu uygulamalarla yaşamış kadar teknoloji kompetanı olmuş durumda herkes.

Sosyal medyada kurumların izlemesi gereken pek çok yol var elbette, ama bence en temel olanı doğru kimliği yaratıp, istikrarlı bir biçimde yürütebilmek. Özellikle “glocalisation”, yani global olanın yerelleşmesi kavramının, kurumların kendi sosyal medya kimlik ve dillerini oluştururken göz önünde tutulması gerekiyor. Kurumlar, Kadıköy Belediyesi örneğinde olduğu gibi, doğru hedef kitleye akıllıca belirlenmiş tutarlı bir karakter ve karşılık bulacak bir dille seslendiğinde, etkili sonuç alabiliyor. Türkiye çok renkli, çok kültürlü, çok eklettik bir ülke. Bu ülkenin mutfağı, müziği, lehçeleri, dilleri, gelenekleri sadece bölgeden bölgeye ya da şehirden şehire değil, köyden köye bile değişebiliyor. Bu yüzden hedef kitle ile kurulacak dilin ciddi bir çalışmadan sonra belirlenmesi önemli.

BE NICE!

Kurumların sosyal medyadaki tavrı kadar kurumları oluşturan çalışanların sosyal medyayı kullanma biçimini de göz ardı etmemek gerekiyor. Sosyal medyada özel hayatın sınırlarının nerede başladığı ve bittiği konusu tartışılarsun, kurumlar sosyal medya konusundaki politikalarını belirleyerek çalışanlarından bu politikalara saygı göstermelerini bekliyor. Evrensel ve etik değerlere, kanunlara saygılı olmak tüm insanların olduğu gibi kurum çalışanlarının da hayatını kolaylaştıracaktır. Tekfen’in sosyal medya alanında “Be nice!” (Efendi ol!) mottosu ile yola çıkması aslında ihtiyaç duyulan tüm adımları hoş bir biçimde özetliyor. Günlük sosyal ilişkilerinizde olduğu gibi siber hayatınızda da nezakete önem verirsiniz ne başkaları üzülür, ne de siz. Tabii atlanmaması gereken bir diğer konu da çalışanların gerçek hayatta taşıdığı sorumlulukları sosyal medyada da taşıyor oldukları gerçeğidir. Arkadaşımız Ali’yi yine rahatsız etmek gibi olacak ama kendisi muhasebe servisinde çalışırken, öğle yemeğinden sonra holding bahçesinde gazetecilere gelecek 10 yılın hedefleri hakkında demeç vermiyorsa, çalıştığı kurum doğal olarak aynı hassasiyeti kendisinden sosyal medya kullanımında da bekliyor.

BASİTLEŞTİR

Hazır sloganlardan bahsetmişken, benim kişisel mottom da, “mümkün olduğunca basitleştir.” Bunu hayatın pek çok alanında olduğu gibi sosyal medyaya da uyarlamak mümkün. Açık, anlaşılır mesajlar vermek, basit bir mobil uygulama hazırlamak, göz yormayan, kafa karıştırmayan, net, basit, yalın arayüzler oluşturmak, doğru anahtar kelimeler seçmek, doğru görselleri kullanmak, doğru tasarım ve doğru içeriği yaratmak, bütün bunları hâkim teknolojiye entegre etmek, trendleri takip etmek ve hedef kitleyi gerçekten umursuyor olmak, her kurumu sosyal medyada başarılı yapabilir. Fakat, tek bir konuyu unutmamak şartıyla: Hedef kitleniz “kitle” olabilir, ama bu kitle de “tek tek insanlar”dan oluşuyor. İnsanı önemseydiğiniz, ona saygı gösterdiğiniz sürece, karşılık bulmamanız söz konusu bile değil.

HEY

MINİ TEST

Sosyal medyayı ne kadar tanıyorsunuz?

1) Bir konuda araştırma yapmanız gerektiğinde:

- Google’a “Google” yazar, önce Google’ı, sonra da araştırmak istediğim konuyu bulurum
- Wikipedia net olarak ne istiyorsam bana verir
- Kendimi şanslı hissediyorum
- Arama motorlarını nasıl kullanacağımı biliyorum, ama internette bulduğum kaynakların güvenilirliğini mutlaka kontrol ediyorum

2) Özel hayatımda sosyal medyanın önemi...

- Yok denecek kadar azdır
- Sosyal medyadan tanıştığım arkadaşlarım var
- Sevgilimle sosyal medya üzerinden tanıştım
- Eşim eve geldiğimi konum bildirimini yaptığım anda anlıyor

3) Sosyal medya...

- İnsanı asosyalleştiren bir şey
- İnsanın hayatını kolaylaştıran bir şey
- Eğlenceli bir şey
- Hepsi

4) Aşağıdakilerden hangisinden mustarıpsiniz?

- Yazın suda buruşmuş ayak görme alerjisi
- Bunu paylaşmayan beni silsin!!!!
- Yeğenime bakın benim yahu, kime çekmiş! Dayın
- Annecim.eve.gelirken.ekmek.almayı.unutma.geç.kalma.öptüm.annen

5) Yıllardır hiçbir sonuç elde edemediğiniz halde hangisini yapmaya devam ediyorsunuz?

- slm, asl, pls
- Bu yazıyı 50 yerde paylaşana zenginlik, aşk, mutluluk yanında bedava
- Haydi 500 milyon kişi toplanıp dünyayı yine garip bir amaç için şaşırtıyoruz
- Ne idüğü belirsiz testler çözmek

Sonuç:

Birbirimizi kandırmayalım. Yazıyı bu noktaya kadar okuduğunuza göre, gayet sosyal medyanın içindesiniz. Sosyal medyanın içinde olmayan var mı zaten? Çocukların elinde tabletler, nineler kindle okuyor!

SOSYAL MEDYA GERÇEĞİ

KULLANICI SAYISI

FACEBOOK	QQ (TENCENT)	QZONE	WHATSAPP	GOOGLE+	WECHAT	LINKEDİN	TWITTER	TUMBLR	TENCENT WEIBO
1,35 MİLYAR	816 MİLYON	632 MİLYON	400 MİLYON	300 MİLYON	272 MİLYON	259 MİLYON	232 MİLYON	230 MİLYON	220 MİLYON

FACEBOOK, TWITTER VE GOOGLE+'DA,

45-54

YAŞ ARALIĞI EN HIZLI BÜYÜYEN PROFİL

EN ÇOK ARAMA, AYDA

YİRMİDÖRT

MİLYAR İLE TWITTER'DA

İKİNCİ İSE

SANİYEDE

750, GÜNDE

400 MİLYON

TWEET ATILIYOR

INSTAGRAM'DA

16

MİLYAR FOTOĞRAF VAR VE HER GÜN 40 MİLYON YENİ FOTOĞRAF YÜKLENİYOR

2

LINKEDİN'E HER SANİYE İKİ YENİ KULLANICI KATILIYOR

İNTERNET KULLANICILARININ

%45'i

ÖNEMLİ BİR SATIN ALMA KARARI İÇİN SOSYAL MEDYAYI KULLANIYOR

MOBİL İNTERNET

%90

SOSYAL MEDYA İÇİN KULLANILIYOR

1,3 MİLYAR

FACEBOOK KULLANICISININ

1,1 MİLYAR'I

MOBİL ÜZERİNDEN KULLANIYOR

23 Nisan'ı rengârenk kutladık

Feyyaz Berker'in desteğiyle okul öncesi ve ilköğretim çağındaki çocuklar için hazırlanan "Atatürk Boyama Kitabı"nın lansmanı 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile yapıldı. App Store ve Google Play aracılığıyla tabletlere ücretsiz indirilebilen uygulama ile çocuklar, parmaklarını fırça gibi kullanarak Atatürk'ün en bilinen fotoğraflarından hazırlanmış çizimleri boyayabiliyorlar. Çocuklar tarafından hayli sevilen uygulama, özel efektler kullanma ve paletine yeni renkler ekleme gibi özelliklere de sahip.

Uygulamanın bir diğer güzelliği de çocuklara, özel günlerde düzenlenecek yarışmalara tablet üzerinde yapacakları kendi resimlerini gönderme imkânı sunması. Bu yarışmaların ilki, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle yapıldı. Yarışmaya 100'e yakın resim gönderildi. İlk 3'e giren resimleri sizinle paylaşıyoruz.

İlk konuğumuz:

SELÇUK ERDEM

"Kahkahaya daha çok yer açmamız lazım!" Bu sözler, Tekfen olarak düzenlemeye başladığımız "Söyleşi"lerin ilkine konuk olan karikatürist Selçuk Erdem'e ait. Son dönemin en sevilen çizerlerinden olan Selçuk Erdem'le 15 Nisan günü gerçekleştirdiğimiz söyleşi, keyifli anlara sahne oldu.

Grup şirket çalışanlarına yönelik düzenlenen iç etkinlikler çerçevesinde "Söyleşi" dizisini başlatmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Belirli aralıklarla düzenleyeceğimiz bu etkinliklerde, ufkumuzu açacak, sevdiğimiz, saydığımız, gündemi belirleyen yazar, tarihçi, sanatçı, düşünür ve toplum gönüllüleriyle Tekfen çalışanlarını buluşturmayı hedefliyoruz. Dileyen herkese, merak ettiği konuları doğrudan uzmanına sorma olanağı sağlayacak bu toplantıların, Tekfen ailesi içerisinde farklı ilgi alanlarına sahip geniş bir kitleye hitap edeceğini umuyoruz.

Dizimizin ilk buluşmasında pozitif hisler uyandıran bir ismi ağrlamak ve söyleşilerimize tebessümle başlamak istedik. Davetimizi kırmayarak toplantımıza katılan karikatürist Selçuk Erdem,

gerçekten de hem anlattıklarıyla hem de hoşsohbetiyle günümüze renk kattı. Söyleşi boyunca soruların ardı arkası kesilmedi. Selçuk Erdem, gelen tüm soruları esprili tarzı ve sıcakkanlılığıyla yanıtladı. Her çizer iyi konuşmacı olmaz, ama Selçuk Erdem'in kendini, çizgisinin dışında da çok net ifade edebilen biri olduğunu gördük.

Sohbetlerimiz, gelecek aylarda başka renkli simalarla devam edecek. Hepinizi bekleriz. >>

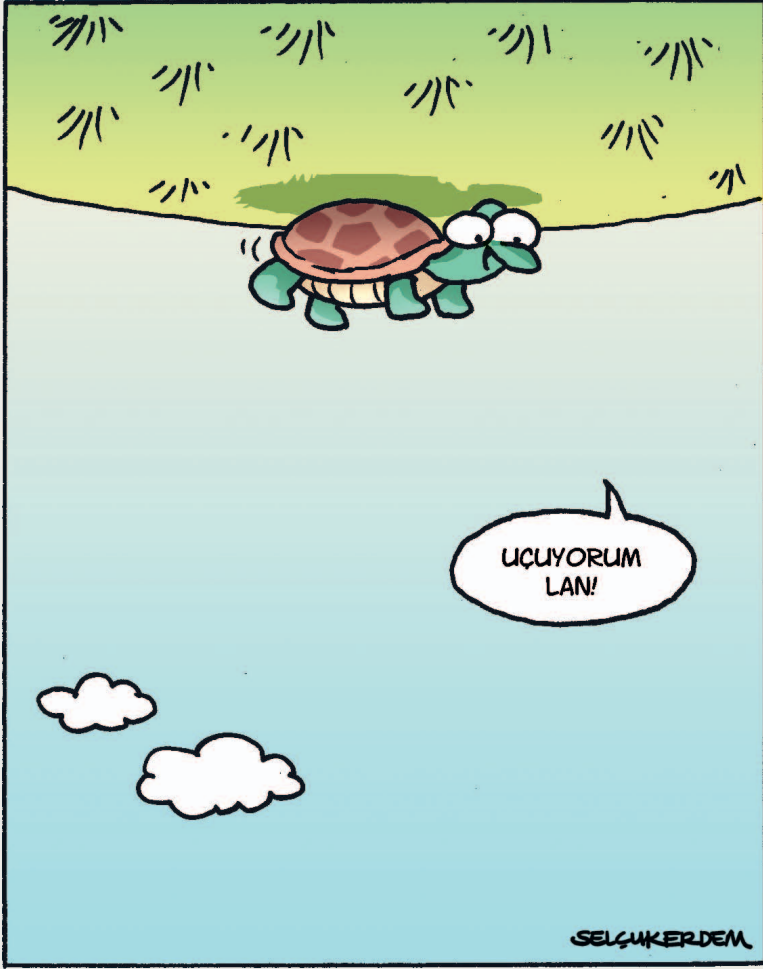

Selçuk Erdem'le bir sohbet

“Bir deli, bir akılı...”

“Türkiye’de mizah ve karikatür yaygınlığı birçok Avrupa ülkesine göre çok ileride. Çok güçlü bir mizah dergisi geleneğimiz var. Sosyal medyadaki takipçiler açısından bile baksak, bizde milyonlara ulaşan takipçi sayısı, Avrupa’nın en popüler karikatüristleri için binler civarında. Ama bir yandan da gülmek saygınlığı zedeleyen bir şey olarak görülüyor.”

Nasıl karikatürist oldunuz?

Çok küçük yaşlarda ağabeylerimin aldığı karikatür dergi ve kitapları ilgimi çekmeye başlamıştı. Özellikle Asteriks'in çocukluğunda ve hayatımda önemli bir yeri vardır. 9 yaşından itibaren çeşitli dergilere amatör olarak çizimlerimi göndermeye başladım. 17 yaşında da Eskişehir'den üniversiteye gitme bahanesiyle İstanbul'a geldim ve kendimi *Leman*'da çizer olarak buldum. 2002 yılında arkadaşlarımla birlikte *Penguen*'i kurduk ve o yıldan beri de derginin hem editörlüğünü hem de yöneticiliğini yapıyorum.

Bir çizer dünyaya nasıl bakıyor? Nerelerden besleniyor?

Ben günde en az 6 saat oturduğum koltuktan kalkmadan dünyaya bakıyorum! Önümde eskiz defterlerim, kalemlerim, bilgisayarım ve kulaklığım. Ama o koltuğa gelene kadar da gözlemlerim, okuduklarım, izlediklerim, deneyimlerim, hepsinin katkısı oluyor tabii. Herhangi bir kişiye ya da olaya esprî çıkabilir gözüyle bakmıyorum ama doğal akışta etkilendiklerim de oluyor.

Yaratım süreci nasıl geliyor?

Çok çalışarak! İyi fikirler bulmanın açık bir formülü olmadığından, yapabileceğimiz en iyi şey çok fikir bulmak, bunlar içinden de iyi fikirlerin çıkmasını beklemek. Önce kendimi özgür bıraktığım, gönülümce saçmaladığım esprî bulma çalışmaları yapıyorum. Daha

sonra masaya editör olarak oturuyorum ve iyi fikirleri ayıklamaya çalışıyorum. Yani bir deli, bir akıllı, bir deli, bir akıllı...

Okurlarınızla aranızda nasıl bir bağ oluşuyor?

Genelde bizi arkadaşları gibi görüyorlar. Ben çizerle okurun arasında bir sözleşmenin var olduğuna inanandanım. Bir okur bir çizeri belli süre içinde takip ediyorsa, aralarındaki bağ bir sözleşme gibi oluyor. Çizerin genelde tarzını, tavrını, yaklaşımını, metaforlarını bu süreçte çözüyor. Bazen o espride kendini ya da çevresini buluyor, bazen gülüp geçiyor, bazen de aynı fikirde olmayabiliyor. Eskiden dergiye mektup gelince sevinir, gelen yorum ve tepkiler için meraklanırdık. Günümüzde sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla okurlarımızla bağımız hem sıklaştı hem de sıkılaştı. Her mesaja cevap veremesem de, hepsini okumaya gayret ediyorum.

Türklerin mizah anlayışı, mizaha karşı yaklaşımları nasıl?

Türkiye'de mizah ve karikatür yaygınlığı birçok Avrupa ülkesine göre çok ileride. Çok güçlü bir mizah dergisi geleneğimiz var. Sosyal medyadaki takipçiler açısından bile baksak, bizde milyonlara ulaşan takipçi sayısı, Avrupa'nın en popüler karikatüristleri için binler civarında. Bir yandan da mizaha karşı hoşgörüsüzlük var bizim kültürümüzde. Gülmek saygınlığı zedeleyen bir şey olarak görülüyor. Gülmeye olumsuz bakan çok fazla deyim yerleşmiş dilimize. Umarım hayatımızda kahaçalara daha çok yer açarız. ■

TEKFEN KOŞU TAKIMI KURULUYOR

TEKFENLİ durmaz, koşar!

Tekfen'in de artık bir koşu takımı olacak. Şirketlerarası kürek (Dragonfest) ve kapalı salon atletizm yarışmasından (Indoor Cup) sonra, spor etkinliklerinin bir yenisini listemize ekliyor ve uzun mesafe koşu takımı oluşturmak için kolları sıvıyoruz. Bu koşu takımı, maraton ve yarı maraton mesafelerine yönelik olarak, ilk başta 10 kişiyle sınırlandırılacak. Takımın ilk üyeleri, halihazırda iyi birer koşucu olan Hakan Sayar (Toros Tarım, Kurumsal İletişim Müdürü), Hakan Dünder (Tekfen Holding, Denetim Müdürü) ve Ceren Hancıoğlu (Tekfen Emlak Geliştirme, Mimar). Tekfen, takıma kıyafet ve koçluk desteğinin yanı sıra, yılda bir kez katılacakları şehir dışındaki bir maraton için uçak bileti ve konaklama desteği verecek.

“Herkes maraton koşabilir”

Tekfen ve koşu deyince ilk akla gelen isim, hiç şüphesiz Toros Tarımsal İletişim Müdürü Hakan Sayar. Kendisi, Türkiye'nin en başarılı triatloncularından biri. Kendi yaş grubunda 2014 yılında Türkiye Triatlon Şampiyonu ve Orta Mesafe Triatlon Türkiye Birincisi olan Sayar, aynı zamanda bir maraton sevdalısı. Türkiye'de düzenlenen birçok maratonda ve yarı maratonda genel klasmanda ilk %10'luk dilime girme başarısına sahip olan Sayar, dünyanın bu alandaki en büyük organizasyonlarından 2013 Roma ve 2014 Berlin Maratonlarında da koşmuş. Bu iki maratonda aldığı derecelerle, Boston Maratonu gibi dünyanın en önemli spor etkinliklerine katılım hakkı kazanan Hakan Sayar'ın bu yılki hedefi Stockholm Maratonu'nda koşmak. Sayar, hayatını düzene sokup düzenli antrenman yapan herkesin bir yıl içinde maraton koşabileceğine inanıyor.

Öncelikle triatlondan başlayalım. Bu sporla ilgilenmeye nasıl başladınız?

Triatlon amatör bir branş. Çok yeni sayılır Türkiye için. Benim üniversiteye gittiğim yıllarda triatlonu yeni yeni duyuyorduk. Birkaç arkadaş yurtdışına gidip yarıştı. Türkiye’de henüz federasyonu yoktu. Ayrıca triatlon yapmak için şartlarımız da uygun değildi. Gençsin, bisiklet alacak, seyahat edecek paran yok. Biz o dönemde atletizmle ilgilendik. Maslak’ta kros (arazi) koşuları yapılırdı. Çamur deryası içinde bata çıka koşulurdu. Orada yarışarak başladık. Lise çağlarımda Eczacıbaşı’nda yıldız ve genç takımında voleybol oynadım. Fakat koşu, hayatımda hep vardı. İlk triatlon yarışına 6 yıl önce girdim. Ferdi olarak lisans çıkarttım ve 2009 yılında İstanbul Triatlonu’nda yarıştım. Bisikleti emanet almıştım, bisikletim yoktu. Yarış bisikletlerinin pedalı kilitlidir, ona uygun ayakkabı gerekir. Benim ayakkabım yoktu, klasik pedallarla yarıştım. Bir tane de kask verdiler, çıktım yarışa. İlk yarışta üçüncü oldum. Sevdim. Çünkü triatlon çok branşlı bir spor. Yüzüyorsun, bisiklete biniyorsun ve koşuyorsun.

Her yarış aynı mesafede mi koşuluyor?

Triatlonda farklı mesafeler var. Sprint mesafe var, olimpiik mesafe var, orta mesafe var, bir de uzun mesafe var. Uzun mesafe, “Ironman” yarışı: 3,8 kilometre yüzme, 180 kilometre bisiklet, 42,2 kilometre koşma. Bir de bunun yarısı var. Esas olimpiik mesafe ise, Olimpiyatlar düzeyinde koşulan yarış. Orada 1.500 metre yüzülüyor, 40 kilometre bisiklete biniliyor, 10 kilometre koşuluyor. Sprint mesafe de bunun yarısı: 750 metre yüzme, 20 kilometre bisiklet, 5 kilometre koşu. Ben Ironman dışındakilerin hepsinde yarıştım. Hepsinde de Türkiye’de kendi yaşımda birinci oldum. Zaten triatlon sporunu Türkiye’de yapabilen, yani her üç branşta birden yarışabilen insan sayısı çok az. Yarışlar, her yaş grubundan toplam 300 kişi içinde dönüyor. Bizim yaş grubunda da herhalde toplam 15 kişi var. Öyle olunca tabii hepsi arkadaşımız. Facebook’tan da birbirimizi takip ediyoruz: “Sen geliyor musun? Ben sakatım! Şuna şöyle olmuş...”

Yani triatlon, rekabetin yanında sporcuların birbirini desteklediği bir spor mu?

Kesinlikle öyle, ama tatlı bir rekabet de yok değil. Örneğin, Martin diye bir arkadaşımız var, Alman. Alanya’da yaşıyor. Benim sağlam rakiplerimden. Benden önce o birinciymiş. “Seni bir gün geçeceğim. Yavaş koş! Yavaş koş!” diye takılıyor sürekli. Spor ruhu var triatlonda. Maratonist diye bir spor kulübümüz var. Üyeleri arasında triatloncular var, ultracılar var, maraton koşucuları var. Hepsini barındıran bir kulüp. 15 yaşından 60 yaşına kadar sporcularımız var. Yaş gruplarımız farklı, ama hepimiz aynı yarışta yarışıyoruz bazen. Birbirimizi destekliyoruz. Müthiş bir takım ruhu var gerçekten. Gençleri mutlu etmek, ağabeylik yapmak, yönlendirmek o kadar önemli ki! 20 yaşındaki genç bakıyor ve düşünüyor, “50 yaşına gelmiş, hâlâ koşuyor.” Öyle olunca genç nesil de sporu hayatının önemli bir yerine koyuyor, “Gelecekte ben de böyle olmalıyım!” diye bizi örnek alıyor. Biz de eskiden böyle düşünürdük. “Biz de o yaşlarda böyle olacak mıyız?” derdik. Şimdi o yaşa geldim. Evet, hâlâ koşuyorum. Örnek olması önemli.

Oysa atletizm, bireysel bir spor olarak bilinir.

Maratonist Spor Kulübü, bundan üç yıl önce kuruldu. Ben de yönetimindeyim. Bir başkanımız var, Emre Tacir. Benden genç, 40’lı yaşlarda bir işadamı. Aynı zamanda Ironman mesafesini koşmuş sayılı Türk sporculardan biri. Hayatını spora vakfetmiş. Yurtdışındaki birçok yarışa gider, kulübüne her türlü maddi manevi yardımı yapar. Gençleri korur, onları destekler, formları yaptırır. Bu, ancak kolektif bilinçle olabilecek bir şey.

Çalışma hayatıyla sporu nasıl dengeliyorsunuz?

İş hayatımda da çalıştığım bütün şirketlerde çevremdeki insanları spora motive ettim ve koşturdum. Zamansızlık diye bir şey yoktur. Spor yapmak istiyorsanız, o zamanı yaratırsınız. Ben de herkes gibi her sabah işe geliyorum, akşam çıkıyorum. Ama ben sabah 5:30’da kalkıyorum. Akşam da direkt eve gidip uzanmıyorum. Spor salonuna gidip antrenman yapıyorum, yüzüyorum, ardından hafif bir yemek yiyor, sonra dinleniyorum. Bu programı yapamazsam huzursuz oluyorum, kendimi iyi hissetmiyorum. Yaptığımda enerjim yerine geliyor, kendimi yenilediğimi hissediyorum. Tabii ki sabah kimse sıcak yatağından mutlulukla kalkıp koşmak, soğuğa çıkmak istemez. Ben de zor kalkıyorum. Ama antrenmanımı bitirdiğimde inanılmaz bir iç huzuruyla dönüyorum evime. Duşumu alıp giyiniyorum. Büyük bir mutluluk! Anlatamadığım kadar iyi hissediyorum o an. Hafta içi iki veya üç sabah koşuyorum. Zamanım dar olduğu için 10 kilometreyle sınırlıyorum. İş çıkışında spor salonuna ise haftanın beş günü gidiyorum. Haftada üç gün havuz antrenmanı yapıyorum. O günler başka antrenman yapmıyorum. Kışın bisikleti dışarı çıkarmıyoruz. Hem çok soğuk oluyor, hem de yollar kaygan olduğunda düşme riski yüksek oluyor. Ben de bir kaza yaşadım. Onun için spor salonunda bisiklet çeviriyoruz uzun saatler. Kondisyon çalışmaları, ağırlık antrenmanları yapıyoruz. Grup olarak belirlediğimiz antrenmanlar da var. Kış antrenmanlarıyla iyi güçlenir insan. Baharla birlikte de o gücü sokağa, yola, yarışlara yansıtırsın. Çıkarsın, ne kadar çalıştığını gösterirsin. »

Triatlonda müthiş bir takım ruhu var gerçekten. Gençleri mutlu etmek, ağabeylik yapmak, yönlendirmek o kadar önemli ki! 20 yaşındaki genç bakıyor ve düşünüyor, “50 yaşına gelmiş, hâlâ koşuyor.”

Bir yıl içinde kaç yarışa katılma şansı buluyorsunuz?

Triatlon bir yaz sporu, açık alanda yüzdüğümüz için. Nisan'da Taşucu (Mersin) Triatlonu'yla başlıyor, Ekim'e kadar devam ediyor. Bu sene Türkiye'de ilk defa Gloria, Belek'te Ironman yarışı yapılacak. 6-7 aylık süre içerisinde Türkiye Federasyonu'nun düzenlediği 6 tane yarış, bir de finalde Ironman'le birlikte bu sene toplam 7 yarış koşacağım triatlon dalında. Bütün dönemin yarışlarından aldığımız puanlarla birlikte dereceleriniz toplanıyor ve şampiyon belirleniyor. Ben geçen sene Türkiye Şampiyonu oldum, kupayı kaldırdım.

Yurtdışında düzenlenen yarışlarla da ilgileniyor musunuz?

Her sene bir uluslararası maratona eşim Nurgün'le birlikte katılıyoruz. Bu yarışlarda kulübümüz Maratonist'i, daha da önemlisi ülkemizi temsil ediyoruz. Eşim de İTÜ'nün atletizm takım kaptanıydı. Tanışmamız da öyle oldu zaten. Koşuda tanıştık. Zaman içerisinde dünyanın en iyi 10 maratonunu koşmayı hedef koyduk kendimize. Teker teker koşuyoruz onları. Bir yandan da o kültürü, coğrafyayı tanıyoruz. O tarafı çok cazip. Koşu, bir motivasyon kaynağı, oraya gitmek için bir neden. Ama gittiğin zaman, koşu bittikten sonra birkaç gün ayırıp o kenti, dokuyu tanımak için nefis bir fırsat oluyor. Bu sene Stockholm'u hedef aldık. Daha önce Roma ve iki kez de Berlin Maratonu'nu koştuk. Bunlar elit, dünyanın kabul ettiği 10 maraton

Her sene bir uluslararası maratona eşim Nurgün'le birlikte katılıyoruz. Bu yarışlarda kulübümüz Maratonist'i, daha da önemlisi ülkemizi temsil ediyoruz. Eşim de İTÜ'nün atletizm takım kaptanıydı. Tanışmamız da öyle oldu zaten. Koşuda tanıştık. Zaman içerisinde dünyanın en iyi 10 maratonunu koşmayı hedef koyduk kendimize.

arasında yer alıyor. Bunlar dışında Londra, Paris, Boston, New York, Chicago, Tokyo... İstanbul da geçen yıl Golden League'e kabul edildi. Yani dünyanın önemli maratonları arasına girdi. Ama daha gidecek çok yolu var İstanbul Maratonu'nun. Organizasyon eksiklikleri bir yana, öncelikle maraton koşanların sayısı artmalı. Daha da önemlisi, koşanlara arkasını dönen değil, onları koştukları için yüreklendiren, destekleyen bir seyirci kitlesine ihtiyacı var bu ülkenin.

Yanlış bilmiyorsam dünyanın önemli maratonlarına 40 bin civarında kişi katılıyor.

Haklısınız. Avrupa'daki maratonlar ortalama 15-20 bin kişi ile koşulur. Ama Berlin gibi, New York gibi üst klas maratonlar 40-50 bin kişi ile koşuluyor. Bu tip etkinlikler artık çok gelenekselleşmiş. Tüm dünyadan insanlar bu maratonlara katılmak için plan yapıyor ve sıkı hazırlanıyorlar. Tabii olay sadece maratonla da bitmiyor. Yarıştan sonra, ki çok önemlidir, mutlaka akşam galası vardır. Çoğu sporcu ona katılır. O gece herkes gayet şıktır, ama madalyaları boyunlarındadır. Benim de yarıştığım Berlin'de dünya rekoru kıran Dennis Kimetto da oradadır. Adam dünya rekoru kırmıştır, o da madalyasıyla gelir. Senin derecen önemli değildir, ama onunla yan yana gelirsün. Maraton öyle bir spordur. Tebrik edersin, fotoğraf çektirirsin, sohbet edersin. Çok özeldir bunlar. Ertesi gün kentte gezmeye çıkarsın, maratona katılmış herkesin boynunda madalyası vardır, öyle giderler işe. Herkes birbirini tebrik eder geçerken. Bu gibi şeyler, bir kere maraton koşan insanın, bir daha kopmamasına neden olacak unsurlardır. Türkiye'den de bu gibi maratonlara katılan çok kişi var artık.

Yarışlara nasıl hazırlanıyorsunuz?

Sezon öncesinde hazırlık maratonları yapıyoruz. Örneğin, Mart'ta Antalya Yarı Maratonu'nu koştuk. Önümüzdeki hafta İstanbul Yarı Maratonu var; ondan sonra Bozcaada Yarı Maratonu var. Finalinde de Stockholm Maratonu. Yani Stockholm'e gidene kadar haftalık 70-80 kilometre mesafeler koşarak hazırlanıyoruz. Ben triatlon yapıyorum, ama benim ana hedefim şu anda Stockholm Maratonu. Mayıs sonuna kadar elimde bir maraton programı var; araya da triatlonu sıkıştırıyorum. Maratonist'te bir antrenman sistemi oluşturduk. Program da veriyoruz isteyene. Koşu antrenmanlarında herkes programa uygun olarak ferdi koşuyor. Çünkü sabahın o saatinde bir araya gelip antrenman yapmak kolay değil. Havuzda, tartan pistte ve uzun bisik-

let sürüşlerinde ise bazen birlikte çalışıyoruz. Triatlona yönelik grup antrenmanlarımız var.

Son zamanlarda koşuya ilginin arttığı söyleniyor. Buna katılıyor musunuz?

Evet, bu doğru. Biz genellikle, belki de dünyanın en güzel parkuru olan Kuruçeşme-Yeniköy hattında koşuyoruz. Uzun koşacaksak Sarıyer'e kadar gittiğimiz de oluyor. O hatta sabah her saatte bir koşu grubuna rastlamanız mümkün artık. Eskiden bize deli diye bakarlardı, koşan o kadar azdı ki. Artık sabahın 5:30'unda koşu grupları görülebiliyorsunuz. Her yaş grubunda genel spor yapma eğilimi arttı. Eskiden yurtdışına gittiğimde birçok insanı sokaklarda koşarken gördükçe gıptaıyla bakardım ve Türkiye'ye döndüğümde koşarken kendimi yalnız hissedirdim. Arabayla geçerken penceresini indirip, "Deliii!" diye bağırıp gidenler olurdu. Türkiye'de 15 yıl önce koşana yaklaşım buydu. Bugün ise daha geniş bir kitle bu kültürü edindi. Yolda koşan insanlar birbirini tanır, selam verir. Motive edici bir kelime söyler, herkes birbirine gaz verir.

Kızınız da sporla ilgileniyor sanırım.

Kızım Sera 5 yaşında yüzmeye başladı, 7 yaşında Şişli Terakki'de okul takımına girdi. 10 yaşında kendi yaş grubunda 100 metre sırt üstü yarışında Türkiye şampiyonu oldu. 13 yaşında Türkiye rekoru kırdı ve Milli Takım'a seçildi. Üniversite sınavına kadar olan dönemde de önce Yüzme İhtisas Kulübü'ne, daha sonra Fenerbahçe Yüzme Kulübü'ne devam etti. Kızımın hayatı ilkokuldan itibaren haftanın dört beş günü sabahın beşinde antrenmana gidip sonra ıslak saçlarla derse girerek, dersten çıktıktan sonra ikinci antrenman için yine havuza giderek, eve geldikten sonra da saçını kurutup ders çalışarak geçti. 18 yaşında çok deneyimli bir yüzücüyü. Ama bu düzen ona, sınırlı zamanda çok iş yapma yetisi kazandırdı. Örneğin, üniversite sınavında ilk 1.300'e girdi. Çünkü beyni, sınav sürecinde de en ufak zamanı dahi değerlendirilmeye şartlanmıştı. Bir de sıkılmadan, bir hedef doğrultusunda azimle çalışma yetisi kazandı. Çünkü yüzme ferdi bir spor. Bu da tek başına oturup saatlerce ders çalışmak için konsantre olabilmeyi, motive olabilmeyi sağladı ona. Özetle yüzme sporu hayatının her alanında ona disiplinli, programlı çalışma yetisi kazandırdı diyebilirim.

Şimdi Tekfen bünyesinde yeni bir koşu takımı kuruluyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Benim dışımda da bu işi ciddiyetle yapan arkadaşlar var Tekfen içinde. Fakat herkes ferdi olarak yaptığı için pek bilinmiyor. Ancak ben biliyorum ki Tekfen Emlak'ta Ceren Hancıoğlu arkadaşımız var, aynı zamanda bizim kulübe de üye. Nisan ayında Malta'da yarıştı. Xterra Malta, yol dışı triatlon tabiri ettiğimiz bir yarış. Kendi yaş grubunda 3. oldu. Önemli bir başarı. Holding'de Hakan Dünder arkadaşımız var. O da uzun süredir koşuyor, kendini gayet iyi geliştiriyor. Belki o da triatlon yapacak. Şimdi böyle bir platform oluşturulduğunda, daha önce hiç atletizm yapmamış arkadaşları da camia içine çekecek, motivasyon sağlayacaktır. Ben yeni arkadaşları da bekliyorum oraya. Gelsinler, tanışsınlar, tanışsınlar. Bunun şirket kültürüne de önemli katkısı olacağını düşünüyorum.

Spora yeni başlamak isteyen okuyucularımıza ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

Bir kere sporun yaşı yok. İnsan kaç yaşında olursa olsun spora başlayabilir, spor yapabilir. Her şeyden önce sigarayı hayatlarından çıkarmaları lazım. En tepeye onu koymak lazım. İki, sağlıklarını ön plana almaları için ona yatırım yapmaları gerekiyor. Ben öyle bakıyorum. Kader kısmet, alın yazısı, bir yere kadar. Sen o bedene ne kadar yatırım yaparsan, o beden de seni ileriki yaşlarda o kadar taşır. Spor yapıyorsan, zaten sağlıklı beslenmeyi, abur cuburu hayatından çıkarman gerektiğini anlıyorsun. Kaliteli, dengeli bir beslenmeye ihtiyacın

Sporun yaşı yok. İnsan kaç yaşında olursa olsun spora başlayabilir, spor yapabilir. Sen o bedene ne kadar yatırım yaparsan, o beden de seni ileriki yaşlarda o kadar taşır. Daha önce hiç spor yapmamış bir kişi, ekonomik gücü de yoksa, bacakları, dizleri sağlamsa, rahat bir kıyafet giyip sabah hızlı tempolu yürüyebilir.

olduğunu görüyorsun. Karbonhidratsız bir yaşam olmaz spor yapan bir insan için. Spor yaptıktan sonra hemen protein desteği alman gerekir. Bu çok önemli. Çünkü özellikle kaslarda mikro hasarlar, kanamalar oluyor. Sen hissetmiyorsun aslında, ama vücuttaki ağrılar bunu gösteriyor. Onları spor sonrası hemen desteklemek için aminoasitleri (proteinin ana yapı taşları) yerine koyman gerekiyor. Ayrıca uyku düzeni çok önemli. Özetlemek gerekirse, kendini spora vakfedilen biri düzenli bir hayat sürmek durumunda.

Daha önce hiç spor yapmamış bir kişi, ekonomik gücü olmasa bile, sağlıklıysa, rahat bir kıyafet giyip sabah hızlı tempolu yürüyebilir. Kalbin, günlük rutin içinde 60-80 civarında bir ritmi vardır. Nabızı 80 olan bir kişi bunu 100 ve üstüne taşıyacak yoğunlukta bir bedensel faaliyet yapmalı ki, hem kalp ve damar sistemi gelişsin, hem de ter yoluyla toksinleri atabilsin. Bunu yapabilmeyen tek yolu, bünyeyi rutin kalp ritminin dışına çıkarabilmek. Yürüyerek de olur bu. Rahat bir kıyafet, iyi bir spor ayakkabısı, güzel bir ortam... Git sahile, yürüyüş yap. Şimdi bakıyorum, yüzlerce insan bunu yapıyor. Genci yaşlısı, kızı erkeği. Hiçbir şey yapmıyorsan, seri yürüme ve sağlıklı beslenmeye yönelebilirsin. Baktın yürürken iyisin, 1-2 kilometre koşu, 500 metre yürüme, bir daha koşu... Göreceksiniz ki bir ay içinde 5 kilometre mesafeyi durmadan koşabilecek duruma gelirsiniz. Birlikte çalıştığım arkadaşım Ebru Asal da koşmam diyordu. İkna oldu, 3-4 ay sıkı antrenman yaptı ve Antalya'da durmaksızın 10 kilometre yarışını tamamladı. Madalyasını aldı, yüzlercesini de arkasında bıraktı. Herkes koşabilir. Bugün aklıma koyan herkes, 3-4 aylık antrenman sonunda 10 kilometreyi durmadan koşabilir; bir sağlık problemi yoksa tabii. Bunun için de önce bir check-up'tan geçmek şart. Sağlıklı bir kalbe ve eklemlere sahip olan herkes, düzenli sporunu yaparsa, bir senenin sonunda maraton koşacak performansa ulaşabilir. ■

Dergimiz baskıya girerken sevgili Hakan Sayar, bisiklet antrenmanı sırasında bir aracın çarpması sonucu bacağını kırdı. Kendisine büyük geçmiş olsun diyor ve acil şifalar diliyoruz.

İSTANBUL'DAN BİR DÜNYA SANATÇISI GEÇTİ

ALBERTO

GIACOMETTI

sergisine bir ziyaret

Tekfen ailesini iş dışında da buluşturmaya yönelik iç etkinliklerimiz, 18 Mart günü Pera Müzesi'ndeki Alberto Giacometti sergisiyle devam etti. Etkinliğimize katılan Tekfen mensupları, ünlü heykeltıraş ve ressam Giacometti'nin Türkiye'deki bu ilk kapsamlı sergisini rehber eşliğinde gezme fırsatı buldular.

Figürler ve biçimler abartıyla uzatılmış, inceltilmiş, sivrileştirilmiş gibi... Heykeller genelde belirsiz yüzler ve de irili ufaklı benzer eserlerden oluşuyor.

Bu da sanatçının içindeki mükemmeliyetçiliğin bir sonucu sanırım. Her seferinde daha iyisi için uğraşmış. En çok etkilendiğim eseri herhalde herkes gibi "Büyük Kadın". Ulaşılmaz, uzak ve belirsiz yüzü olan heykelin yanında, kendini gerçekten küçülmüş hissediyorsun.

Özlem Atıkan

Deneyimli Ulaşım Mühendisi / Tekfen Mühendislik

İstanbul, geçtiğimiz aylarda dünya çapında bir sanatçının sergisine ev sahipliği yaptı. Ünlü İsviçreli heykeltıraş ve ressam Alberto Giacometti'nin eserleri, 11 Şubat-26 Nisan tarihleri arasında Pera Müzesi'nde sergilendi. Bu, sanatçının retrospektif bir anlayışla hazırlanmış Türkiye'deki ilk kapsamlı sergisiydi. Giacometti'nin gençlik dönemi çalışmalarından son yapıtlarına, hayatı boyunca verdiği eserlerden oluşturulan sergi, sanatçının Paris Montparnasse'taki atölyesinde geçen verimli sanat yaşamını gözler önüne serdi. Sergide ayrıca Giacometti'nin heykellerinin yanı sıra, bazı arşiv belgeleri (mektuplar, eskizler, yayınlar) ve sanatçının bazı ünlü fotoğrafçılar tarafından çekilmiş fotoğraflarından oluşan bir seçki de yer aldı.

ARAYIŞLA GEÇEN BİR HAYAT

20. yüzyıl sanatının önde gelen isimlerinden Alberto Giacometti, 1901 yılında İsviçre'nin İtalyanca konuşulan bölgesinde doğdu. Babası tanınmış bir ressamdı. Bu nedenle sanata ilgisi küçük yaşlarda başladı. İlk sanat eğitimini Cenevre'de Güzel Sanatlar Okulu'nda aldı. Ardından İtalya'ya giderek sanatını geliştirdi. 1922'de Paris'teki Grande-Chamuière Akademisi'ne kaydoldu. Giderek post-kübit ve gerçeküstücü akıma yöneldi. Heykellerinde Afrika ve Okyanusya sanatının da etkisi hissediliyordu. Yassı bir levhaya benzeyen "Gözlemleyen Baş" (1927-28) adlı heykeliyle ilk önemli başarısını kazandı ve avant-garde Paris sanatçıları arasında ünü yayıldı.

Bundan sonra gerçekçilikten bütünüyle uzaklaşarak abartılı figürler yaratmaya başladı. Ancak 1935'te gerçeküstücü anlatımı terk ederek yeniden doğayı gözlemlemeye yöneldi. Bu dönemde gerçek modelden çalışmaya başladığı için gerçeküstücüler tarafından dışlandı. Giacometti, gerçekliğin betimlenmesinde soyutla figüratif arasındaki çelişkiyi güçlü bir biçimde hissediyordu. Yalnızca bir deney olarak başladığı bu çalışmalar, kısa sürede bütün yaşamını kapsayan bir serüvene dönüştü ve sanat tarihinde bir dönüm noktası oldu. Giacometti, ölümüne dek, yeniden ve yeniden ürettiği heykel ve resimlerinde insan figürüyle baş başa bir serüvene girdi.

1940'larda kibrit çöpü inceliğinde heykeller yapmaya başladı. Figürlerini uzaktan görülmüş gibi küçük ölçülerde yaparak heykelle uzaklık kavramını getiren sanatçı, 1947'den itibaren aşırı derecede inceltip uzatılmış figürlere yöneldi. Giacometti'nin "saydam konstrüksiyonlar" olarak tanımladığı bu iskeletimsi figürlere eğilimi 1951'e kadar sürdü. 1952'den 1958'e değin geniş, abartılmış omuzlu, ince dar kafalı figürler üzerinde yoğunlaşarak, bunları gerçeğe yaklaştırmak isteğiyle boyamaya başladı. Sanatçının buradaki amacı, fizik ötesi bir varlık, somut bir gerçeklik ve düşsel bir mekân duygusu yaratmaktı.

1960'lardan sonra ise portre büstlerin yanı sıra resim çalışmalarına ağırlık verdi. 1962'de Venedik Bienali'nde Heykel Büyük Ödülü'nü, 1964'te ise resim dalında Guggenheim Uluslararası Ödülü'nü »

Giacometti sergisini şahsen beğendim. Serginin retrospektif olması ve sanatçının hangi süreçlerden geçtiğini görmek hoşuma gitti. "Tall" adlı uzun kadın heykelleri, kadının hayattaki duruşunu simgelediğinden (ya da bende böyle bir etki yarattığından) etkileyiciydi. Giacometti'nin akımlardan bağımsız kendi tarzını yaratabilmesi de beni etkiledi."

Zeynep Lale

Genel Sekreterlik Uzmanı / Toros Tarım

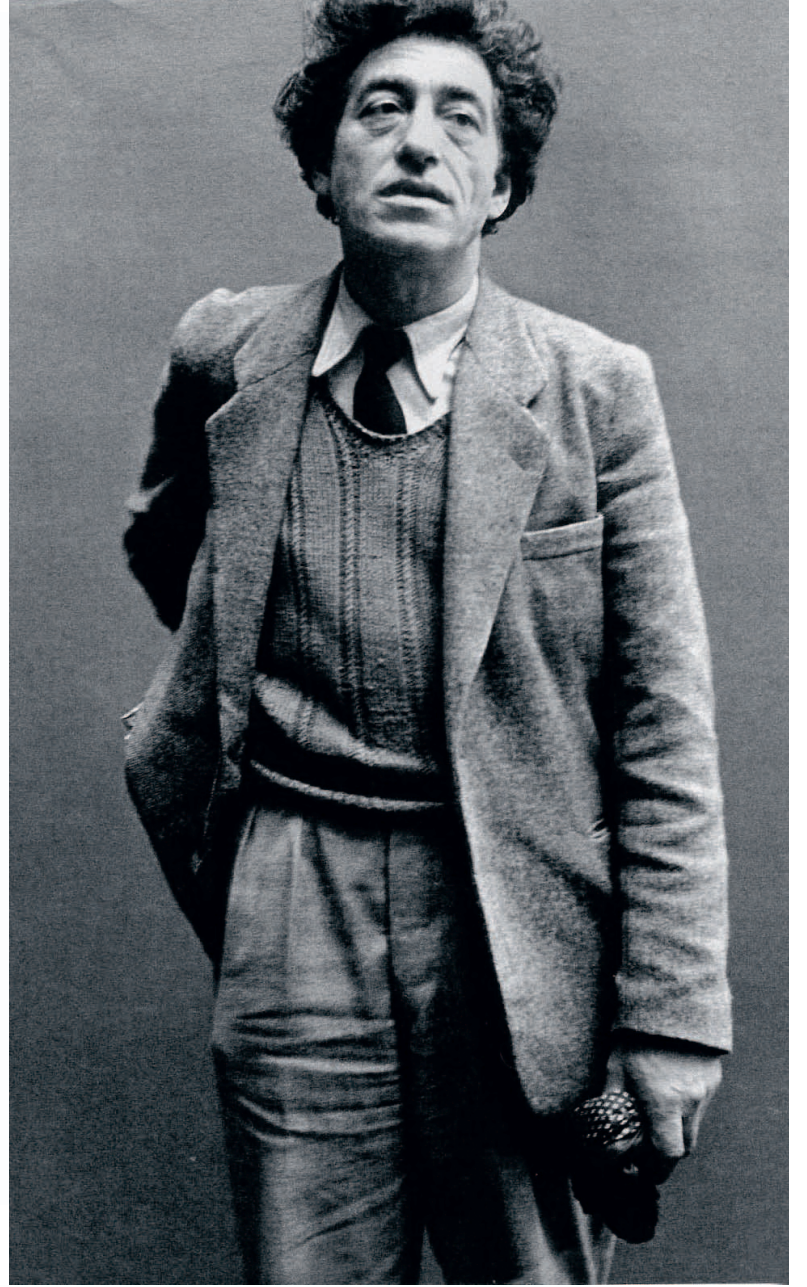

Ben aslında resim ve heykelde modern akımlardan çok eski, klasik yaklaşımları beğensem de, son zamanlarda modern eserleri de merak etmeye başlamıştım. Alberto Giacometti'nin eserleri modern tarzına rağmen anlaşılabilir. Özellikle aile bireylerinin portrelerini beğendim. Bronz heykelleri, ifadeleri ve gerçek kişilere ait olmaları nedeniyle dikkatimi çekti. Ayrıca aynı müzede çoktan beri orijinalini görmek istediğim 'Kaplumbağa Terbiyecisi' resmini görme fırsatım oldu ve 'Bizans'ta Şifa Sanatı' sergisini de kısaca dolaştım.

Ediz Sezginel

Montaj Müdürü / Tekfen İmalat

kazandı. Ödüller ona uluslararası şöhret getirdi. Bu yıllarda Giacometti'nin eserleri, Avrupa ve Amerika'daki birçok büyük şehirde sergilendi. Fakat sanatçı, elde ettiği üne rağmen yaşam tarzından hiç vazgeçmedi. Montparnasse'taki küçük atölyesinde öğleden sonralarını heykellerine, gecelerini ise resme ve arkadaşlarına ayırıyordu. Jean-Paul Sartre, Jean Genet, Michel Leiris ve Isaku Yanaihara gibi düşünür ve sanatçılar hayatında önemli yer tutuyor, kimi zaman da ona model oluyordu. Giacometti, 1966 yılında İsviçre'nin Chur kentinde kalp rahatsızlığından hayata veda etti.

Giacometti, temel olarak "Gerçeküstücü Akım"a katkıda bulunan bir sanatçı olmasına rağmen, hayatı boyunca yaşadığı zihinsel değişimler eserlerine köklü değişiklikler olarak yansdı. Onun bu arayışı, zaman zaman yaptığı heykellerle bir mücadeleye dönüştü. Eserlerini bozmaktan, yok etmekten çekinmiyor, büyük paralara satabileceği ve aylarca emek verdiği heykellerini eritip tekrar tekrar yapıyordu. Ama bu yapboz oyununun nihayetinde yaptıklarından yine de tatmin olmuyordu. Giacometti, şöhretinin doruğunda olduğu yıllarda bile kendisiyle yapılan söyleşilerde, bir heykeltıraş olarak yetersizliğinden şikâyet ediyor ve "Olmuyor, yapamıyorum; zaten başarsam bırakmam gerekir. Başarısız olduğum için devam ediyorum bu işe," diyordu. Sanatçı, son dönemlerindeki bir başka söyleşisinde ise, noktayı şu sözlerle koyuyordu: "Yaptıklarım istediğim gibi olmuyordu. Yıllar sonra dönüp baktığımda, meğer istediğimi yapmışım!" ■

İŞ DİŞİNDA DA BERABERİZ

Tekfen ailesi olarak hem birbirimizi daha iyi tanımak, hem de ortak hobilerimizi keşfedip iş dışında da ilişkilerimizi güçlendirmek için düzenlemeye başladığımız iç etkinliklerimiz gün geçtikçe gelişip çeşitleniyor. Bu doğrultuda daha önce gerçekleştirdiğimiz Gülsün Karamustafa, Burhan Doğançay, Miro ve Anish Kapoor sergi ziyaretlerinin yanı sıra Kral Soytarım Lear ile Cibali Karakolu tiyatro oyunları ve Bilen Bilir Yarışması'na gösterilen ilgi,

bizi bu tür etkinlikleri çeşitlendirme yönünde daha da motive etti. 18 Mart günü Pera Müzesi'ndeki Alberto Giacometti sergisi ziyaretimize katılan çalışma arkadaşlarımızın aşağıdaki yorum ve önerileri de, bundan sonraki çalışmalarımıza yol gösterecek. Sizler de etkinlik önerilerinizi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü ile paylaşabilir, bu tür organizasyonlara öncülük edebilir, bu yöndeki taleplerinizi lcvc@tekmfen.com.tr adresine iletebilirsiniz. ■

Özlem Atıkan

Deneyimli Ulaşım Müh. / Tekfen Mühendislik

Bu yıl daha aktif, aktiviteli bir yıl oldu. Ben şirket çalışanlarının, günün en önemli saatlerini bir arada geçiren insanların şirket dışında da görüşüp, konuşup, keyiflice vakit geçirebilmelerini çok istiyorum. Açıkçası, "Dışarıda da iş mi konuşacağız?" söylemi bana yanlış geliyor. Bir iki konuşulur, sonra normale dönülür diye düşünüyorum. O yüzden bol bol sohbet edebileceğimiz ortamlar çok iyi gelebilir. Tabii ki sergiler, tiyatrolar, sinemalar olsun. İlgi çekecek konuklar getirilebilir. Hafta sonları minik İstanbul gezileri, doğa yürüyüşleri, fotoğraf çekimleri (İstanbul bunun için çok fırsatlar sunan bir şehir), kahvaltılar, piknikler, yemekler, hepsi olabilir... Sonuçta yerken, içerken, gezerken, sohbet ederken daha çok eğleneceğimiz kesin. Daha çok konser olabilir, festivaller olabilir. Senede bir kere dans etmek bana çok az geliyor. :(Dans edebileceğimiz başka aktiviteler olsun; "Yaza merhaba", "Yaza veda" aktiviteleri, "Soğuk ve karanlık kış hiç gelmemiş" gibi yapalım konseptleri... Nerede hareket, orada bereket diyelim, hep hareketli olalım. :)

Zeynep Lale

Genel Sekreterlik Uzmanı / Toros Tarım

Benim özellikle rehber eşliğinde sergi ziyaretleri ilgimi çekiyor. Etkinliklere İstanbul Modern'deki sergiler de eklenebilir. Mümkünse sanatçılarla söyleşiler de iyi bir fikir olabilir.

Ediz Sezginel

Montaj Müdürü / Tekfen İmalat

Düzenlenen etkinlikleri oldukça beğeniyorum ve katılmaya çalışıyorum. Müze ziyaretleri rehberli olarak yapıldığı için çok zevkli oluyor. Sadece eserleri görmekle kalmayıp, hem sanatçının hem de eserinin hikâyesini dinleme imkânı oluyor ve bu da daha anlamlı kılıyor ziyareti. Bu şekilde hem farklı şirket çalışanlarının birbirini tanıma imkânı olacağına, hem de iş dışında bir şeyler paylaşmanın getireceği ortak bir şirket kültürünün ortaya çıkacağına inanıyorum. İstanbul içinde yapılan ve bir semti tanıtan kültür turlarının çok zevkli olacağını düşünüyorum. Mesele Balat, Galata, Beyoğlu gibi tarihi semtler rehberli olarak gezilebilir. İstanbul Modern Müzesi, bir sonraki müze olabilir.

M. Doğukan Kocabaşı

Mal. ve Satınalma Müh. / Tekfen Mühendislik

Bugüne kadar yaptığımız etkinliklerden Bilen Bilir değişik bir tecrübeydi, yarışmacı olarak çok eğlendik, umarım geleneksel hale gelir. Rehberler eşliğinde yaptığımız Doğançay Müzesi ve Anish Kapoor sergisi gezileri oldukça bilgilendirici ve sanatsal açıdan doyurucuydu. Tiyatro etkinliklerinden özellikle OBEB'i çok beğendik. Genel olarak kültür ve sanat aktivitelerinden büyük keyif aldık. Bu aktivitelerin önümüzdeki dönemlerde artarak devam etmesini temenni ediyorum. Kişisel isteğim, tiyatro aktivitelerinin sayısının artmasıdır.

AK GÜLÜN, BUĞDAYIN VE NARIN
KUTSAL OLDUĞU KADİM TOPRAKLAR

GAP BEREKETİ

Güneydoğu Anadolu'nun bir zamanlar susuzluktan çatlayan topraklarından bugün bereket fişkırıyor. GAP ile kaderi değişen bölge, tarihi bir dönüşüme tanıklık ediyor. Tarihçiler tarafından "Bereketli Hilal" olarak anılan bu kadim topraklar, suya kavuşmanın etkisi ve gelişen tarım uygulamalarıyla Türkiye'nin geleceğinde çok daha önemli bir rol oynamaya hazır. Bereketle bereket katmak için her zaman çiftçinin yanında olan Toros Tarım da, gelecek yeniden inşa edilirken üzerine düşeni yapmak için bölgedeki çalışmalarını sürdürüyor.

Söylenceye göre Adem ile Havva, cennetten kovulunca ilk olarak Harran Ovası'nda toprağa ayak basmışlar. Ova, o vakitlerde yeşillik, kuş cıvıltıları olan ve çiçeklerle dolu bir yermiş. Adem ile Havva bir süre bu güzelliği doyasıya izlemiş. Ama çevrelerinde tek bir ağacın olmayışı dikkatlerini çekmiş. Adem, cennetten gelirken yanına aldığı bir nar ve bir gül dalını dikmiş. Bunlar akşama kadar bir insan boyu büyümüş, ertesi gün de biri al diğeri ak çiçekler açmış.

Bir süre sonra karınları acıkmış. Adem, "Ak gülü ve narı bir günde büyüten toprak beni de doyurur" deyip toprağı işlemeye karar vermiş. Ne ekeceğini düşünürken, Havva avucunu açmış. İçinde, cennetten getirdiği bir buğday tanesi varmış. Sevinçle işe koyulmuşlar. Adem, ağacın dalından saban yapıp kendisi toprağı sürmeye başlamış. Ama bir süre sonra yorgunluktan kıpırdayacak hali kalmamış.

O yıl az ürün almışlar. Bir yıl, iki yıl derken dermanları tükenmiş. Bir gün öğle sıcağında yine toprakla uğraşırken, ansızın yanlarında bir sarı öküz belirmiş ve boynunu boyunduruğa doğru uzatmış. Adem, bu yorucu işten kurtulduğuna o kadar sevinmiş ki, sarılıp öküzü gözlerinden öpmüş. Ondan sonra öküzü her sabana koştuğunda bu eylem tekrarlanmış.

İnanışa göre Harran Ovası, yeryüzünde ilk sürülen, ilk ayak basılan topraktır. Buğdayın, ak gülün, narın kutsallığı cennetten getirilmiş olmalarındandır. Günümüzde de çiftçilerin öküzleri gözlelerinden öpmeleri, ta o günlerden kalma bir gelenektir.

SUYLA GELEN BEREKET

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, dünyanın en eski yerleşim alanlarından biri olarak zengin ve köklü bir tarihe sahip. Tarımın bir numaralı geçim kaynağı olduğu bölge, kültürü ve gelenekleri, coğrafi özellikleri, sorunları, zorlukları ve hoşluklarıyla Türkiye mozağinin en renkli parçalarından biri.

Yıllardır suya hasret kalan topraklar GAP ile birlikte suya kavuşunca, verimin önemli derecede arttığı görülüyor. Gerçekten de bölgede, sulu tarım ve susuz tarımın yapıldığı alanlar arasındaki verim farkı dramatik düzeyde. Fakat eğitim noksanlığına bağlı olarak bölgede bilinçsiz ve aşırı sulamanın getirdiği riskler de var. Kimi çiftçiler tarafından kullanılan salma sulama (vahşi sulama) yöntemi toprağın kaymaklaşmasına, tuzlanmasına ve erozyona uğramasına neden oluyor.

Yaptığımız ziyaret sırasında, bölgedeki en önemli sorunun eğitim olduğu sık sık dile getirildi. Eğitim, 7'den 70'e herkesin hayatını bir şekilde etkiliyor. Toprak verimli, su var, ama çoğu çiftçi halen babadan gördüğü yöntemlerle tarım yapıyor. Bu açıdan Toros Tarım'ın bugüne kadar çiftçilere verdiği destek çok olumlu sonuç-

GİZLİ KALMIŞ BİR HAZİNE

Ekonomik olarak büyük bir potansiyele sahip olan GAP Bölgesi, biyolojik çeşitlilik açısından da gizli kalmış bir hazine. Bugüne kadar GAP Bölgesi'nde küresel ve bölgesel öneme sahip bitki ve hayvan türlerini içeren 22 "Önemli Doğal Alan" (ÖDA) tespit edildi. Dünyada bilinen tek yaşam alanı Harran olan Harran kertenkelesi, Türkiye'de sadece bu bölgede yaşayan altın avurtlak, kelaynak, çöl varanı ve çöl koşarı bu hazinenin şimdilik bilinen parçalarından bazıları. Türkiye'de yetişen bitkilerin yaklaşık %30'unun bu bölgede bulunduğu tahmin ediliyor.

Son yıllarda yapılan araştırmalar sonucunda bölgede, sadece Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne özgü 74 ve Türkiye'ye özgü 246 olmak üzere, toplam 320 endemik bitki tespit edildi. Bölgede Nemrut Dağı Milli Parkı, Tek Tek Dağları Milli Parkı ve Kızılkuyu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası (YHGS) olmak üzere üç korunan alan bulunuyor.

lar doğurmuş. Toros, bölgenin en saygın markalarından biri. Marka adı neredeyse ürünün önüne geçmiş; çiftçi “gübre” değil, “Toros” almak için çarşıya çıkıyor. Ayrıca Toros adı bölgede ciddi bir okul gibi anılıyor. Hatta Toros’un bölgede bir ziraat enstitüsü açmasına ve çiftçileri eğitmesine dair beklentiler dahi dile getiriliyor.

Bu verimli toprakların en büyük sorunlarından biri de mevsimlik tarım işçileri. Her yıl onbinlerce tarım işçisi, tarlalarda çalışmak için oradan oraya göçüyor; aileleri ile birlikte yılın 6-8 ayını göçebe olarak geçiriyor. Oldukça kötü şartlarda yaşamlarını sürdürmeye çalışan bu insanların karşı karşıya oldukları sağlık sorunlarını gidermek ve çalışma şartlarını iyileştirmek amacıyla Harran Üniversitesi, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Sağlık Bakanlığı işbirliğiyle geliştirilen Mevsimlik Tarım İşçileri ve Ailelerinin Sağlığının Geliştirilmesi Programı, Toros Tarım tarafından da güçlü bir biçimde destekleniyor. Prof. Dr. Zeynep Şimşek tarafından yürütü-

len projede, yerel yönetimler düzeyinde pek çok kadının çabası var. Ayrıca kırsal bölgede seçilen kadın sağlık araçları, diğer kadınları eğitiyor ve başarılı oluyor. Projedeki önerilerin tümü TBMM bünyesinde oluşturulan komisyonda kabul edildi; şimdi sıra politika yapıcılarda.

Toros Tarım’ı bölgede, Mustafa Mete Halli yönetimindeki Güneydoğu Anadolu Bölge Müdürlüğü temsil ediyor. Yaptığı çalışmalarla Toros’un bölgedeki etkinliğini günden güne artıran bu dinamik ekibin içerisinde gençler kadar, son derece deneyimli uzmanlar da var. İlk andan itibaren motivasyon ve kurumsal bağlılığın üst düzeyde hissedildiği ekip, büyük bir dönüşümün yaşandığı bölgede her konuda çiftçinin yanında yerini alıyor.

GAP, bölgenin kaderini değiştirmiş. İstatistikler, her geçen yıl bölgenin ekonomik ve zirai olarak güçlendiğini gösteriyor. »

Yapılacak işler çok, gidilmesi gereken yollar uzun olsa da, burada yaşayan herkes çok basit bir gerçekliğin ayırıcısına varmış durumda: “Dünyanın geçmişi de, bugünü de, geleceği de toprakta saklı. Toprağa saygı göstermek zorundayız.”

BÖLGENİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ni anlamak için, önce biraz bölge coğrafyasına bakmak gerekiyor. Kuzeyde bir yay biçiminde uzanan Güneydoğu Toroslardan, güneyde Suriye ve Irak sınırına kadar uzanan bölge, Karacadağ volkan konisi ile iki bölüme ayrılıyor. Karacadağ’ın doğusunda Dicle, batısında ise Orta Fırat Bölümü yer alıyor.

Dicle Bölümü genel olarak, Dicle Nehri’nin kollarıyla birlikte geçtiği yerlerde bulunan 500-1.000 metre yüksekliğindeki plato ve ovalardan meydana geliyor. Karasal iklimin hâkim olduğu bu bölümde, yüksek sıcaklığa bağlı olarak meydana gelen şiddetli buharlaşma yaz aylarında kuraklığa yol açıyor. En büyük ili Diyarbakır olan bölümün geçim kaynağını tarım ve hayvancılık oluşturuyor. Bölgede yaygın olarak tahıl, mercimek ve pamuk tarımı yapılıyor. Toroslar’a doğru ise meyve ve üzüm bağları yer alıyor. Diyarbakır Havzası ile Suriye arasında yer alan Mardin-Midyat Eşiği’nde yüksekliğe bağlı olarak yağışlar bir miktar artsa da, toprağın kireçli bir yapıya sahip olmasından dolayı tarım için yeterli su bulunmuyor.

Orta Fırat Bölümü’nde ise Fırat Nehri ve kolları, ortalama 500 ile 1.000 metre yüksekliğindeki platoları ikiye ayırıyor. Yazları sıcak ve kurak, kışları serin ve yağışlı olan Akdeniz ikliminin görüldüğü bölümün önemli il ve ilçe merkezleri arasında Adıyaman, Nizip, Birecik, Şanlıurfa, Harran, Suruç, Ceylanpınar, Siverek ve Viranşehir yer alıyor. Halkın temel geçim kaynağını tarım ve hayvancılık oluş-

turuyor. Bu bölümde tarım ürünü olarak en çok tahıl, mercimek ve antepfıstığı yetiştiriliyor. Ayrıca bağlar, bahçeler ve zeytinlikler yer alıyor. Bunun yanı sıra pamuk, çeltik ve susam da ekiliyor.

GAP, BÖLGENİN ÇEHRESİNİ DEĞİŞTİRDİ

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), temeli 1970’lerde atılan, Cumhuriyet tarihinin en yüksek maliyetli projesi. GAP, aynı zamanda, bugüne kadar hazırlanan bölgesel kalkınma programları arasında en etkin uygulanan proje olma özelliğine sahip.

Bölgenin su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla tasarlanan GAP, Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak’tan oluşan toplam 9 ili kapsıyor. Söz konusu alanın yüzölçümü 75.358 kilometrekare olup, Türkiye yüzölçümünün %9,7’sini oluşturuyor. Ayrıca Türkiye’de sulanabilir 8,5 milyon hektar arazinin %20’si de GAP Bölgesi’nde bulunuyor.

GAP’ın temel hedefleri arasında; Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek yöre halkının gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmek, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını gidermek ve kırsal alandaki istihdam olanaklarını artırmak yer alıyor. Sürdürülebilir insani kalkınma felsefesi üzerine inşa edilen GAP kapsamında, Fırat-Dicle Havzası’nda sulama ve hidroelektrik enerji üretimine yönelik 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ile 1,8 milyon hektar alanda sulama yatırımları planlandı. Proje, 1989 yılında hazırlanan master plan ile tarım, sanayi, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımlarını da içine alan bir bölgesel kalkınma projesine dönüştü.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin lokomotif sektörü tarım olduğundan, bu sektöre yönelik projeler GAP’ın en önemli kısmını »

TARIMIN DOĞDUĞU YER: GÖBEKLİTEPE

Tarih, Şanlıurfa'nın yaklaşık 22 km kuzeydoğusunda, Örencik Köyü yakınlarındaki Göbeklitepe'de yeniden yazılıyor. Dünyanın bilinen en eski tapınağına ev sahipliği yapan bu arkeolojik höyükte elde edilen bulgular, aynı zamanda tarihte ilk tarım faaliyetinin de burada başladığını gösteriyor. 14 yıldan bu yana Göbeklitepe'deki kazılara başkanlık eden Alman arkeolog Klaus Schmidt, buranın tarih kitaplarını değiştirecek kadar önemli bir buluş olduğunu söylüyor. Schmidt'e göre 11 bin 500 yıl öncesine ait kalıntılar, Göbeklitepe'nin yerleşik hayata geçişin ilk merkezi olduğunu gösteriyor. Göbeklitepe'de keşfedilen tapınak, İngilizlerin gurur kaynağı olan Stonehenge'den 7 bin 500, Mısır piramitlerinden ise 6 bin yıl daha eski. Keşif, arkeoloji dünyasında büyük fırtınalar kopardı. Kazıyı gerçekleştiren uzmanlara göre Göbeklitepe, tarihte yaşanan ilk ve en büyük sosyal devrimin kanıtı. Burası göçebe yaşayan avcı toplumların ilk kez yerleşik hayata geçip tarım yapmaya başladıkları yer. Yapılan DNA testleri, bulunan buğday tohumlarının MÖ 9000 yılına ait olduğunu gösterdi. Dolayısıyla Göbeklitepe, şu an itibarıyla açık farkla dünyada tarımın başladığı ilk yer kabul ediliyor.

oluşturuyor. Bilindiği gibi sulama tesisleri, bölgedeki altyapı yatırımları arasında en büyük paya sahip. Şanlıurfa-Harran Ovaları Sulaması sayesinde 1995 yılında 30 bin hektar olan sulanabilir arazi, 2013 yılında 150 bin hektara ulaştı. GAP Master Planı, Bölgeyi "Tarım ve Tarıma Dayalı İhracat Merkezi" haline getirmeyi hedefliyor. Bu plan, hem tarıma girdi veren hem de tarım ürünleri işleyen sanayilerin geliştirilmesini kapsıyor.

GAP ile bölgenin tamamında sulu tarıma geçilmesi ve Bölge Kalkınma Planı'nda öngörülen ürün desenine ulaşılmasıyla, kuru tarıma göre 3-7 kat gelir artışı ve 2-4 kat istihdam artışı sağlanmasını hedefliyor. Bölgede sulama öncesi ve sonrası üretime bakıldığında, daha şimdiden büyük bir fark ortaya çıkmış durumda. Önceden tarımsal ürünler buğday, arpa ve mercimekle sınırlıyken, daha sonra bunlara pamuk ve son yıllarda ikinci ürün olarak mısır eklendi. GAP Bölgesi, 2013 verilerine göre, Türkiye'deki pamuk üretiminin %58'ini, kırmızı mercimeğin %98'ini, antepfıstığının %85'ini, arpanın %16'sını, durum buğdayının %46'sını ve mısırın %27'sini tek başına üretiyor. Bölgede sulama yatırımlarının tamamlanmasıyla birlikte özellikle yaş sebze, meyve ve endüstri bitkilerinin (pamuk, mısır, soya) üretiminde büyük artış bekleniyor.

Bölgenin sulu tarıma açılmasıyla sanayide de önemli gelişmeler yaşandı. 2000 yılında 503 milyon ABD doları olan ihracat, 2013 yılında 8,9 milyar dolara ulaştı. GAP Bölgesi'nden yapılan ihracatın Türkiye toplam ihracatı içindeki payı da aynı dönemde %1,8'den %5,9'a yükseldi. GAP Bölgesi'nde 2000 yılında 679 olan ihracatçı firma sayısı, 2013 yılında 2.674 oldu; 39.000 olan istihdam sayısı da 170.811'e çıktı.

YATIRIMLARA DEVAM EDİLİYOR

GAP kapsamında bugüne kadar 13 tanesi hidroelektrik santrali (HES) olmak üzere toplam 19 baraj tamamlandı. GAP enerji yatırımlarında %74 oranında fiziki gerçekleşme sağlanırken, işletmeye alınan HES'lerin ülke genelinde üretilen hidrolik enerji içindeki payı %49,3'e ulaştı.

Su depolama yapıları olan barajların inşasının ardından, GAP'ın temel eksenini oluşturan sulama yatırımlarında çok önemli gelişmeler sağlandı. Bugüne kadar 971 km ana kanal hizmete sokuldu. Projeler %40 oranında tamamlanırken, 424.710 hektar alan sulamaya açıldı.

GAP Bölgesi'nde ekonomik ilerlemenin yanında sosyal açıdan da önemli yol kat edildi. Tüm eğitim kademelerindeki okullaşma oranlarında artış yaşanan bölgede, 2006 yılından sonra kurulan 6 üniversiteyle birlikte 9 il yükseköğretim olanağına kavuştu. Program sayısı ve üniversiteye kabul edilen öğrenci sayısı arttı, öğrenciler daha modern koşullarda eğitim olanağına sahip oldu.

Bölgede 2007 yılında 96 hastane ve toplam 9.980 yatak mevcut iken, 2013 yılında hastane sayısı 122'ye, yatak sayısı 16.364'e yükseldi. Bölgenin ulaştırma altyapısı karayolu, havayolu ve demiryolu yatırımlarıyla iyileştirildi ve güçlendirildi. 8 havaalanı ile tüm illerin hava ulaşımı sağlandı.

TOROS TARIM VE GAP

Türkiye'nin en önemli tarım merkezlerinden biri olan GAP, Toros Tarım açısından da büyük önem taşıyor. GAP, bir bakıma Toros'un

ADIM ADIM GAP

1936 Ülkenin sahip olduğu su kaynaklarından daha iyi yararlanılması için Keban Projesi ile ilgili keşif etütlerine başlandı ve Fırat Nehri'nde incelemeler yapmak üzere 6 noktada rasat istasyonları kuruldu. **1938** Keban Boğazı'nda jeolojik ve topografik etütler yapıldı. **1954** Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü kuruldu. Türkiye 25 havzaya ayrılarak etüt ve planlama faaliyetlerine başlandı. **1961** Fırat Havzası'nda su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesiyle ilgili ilk çalışmalar başlatıldı. **1964** Fırat Havzası'nın sulama ve enerji potansiyelini belirleyen "Fırat Havzası İstikşaf Raporu" hazırlandı. **1975** Fırat Nehri üzerinde GAP'ın ilk dev su yapısı olan Keban Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete girdi. **1977** Fırat ve Dicle Havzalarında planlanan projelerin birleştirilerek "Güneydoğu Ana-

dolu Projesi" (GAP) olarak adlandırılması benimsendi. **1987** Fırat Nehri üzerinde Karakaya Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete girdi. **1989** GAP'ı entegre ve çok sektörlü bir sosyo-ekonomik kalkınma projesi olarak ele almak amacıyla GAP Master Plan çalışması hazırlandı. **1992** Fırat Nehri üzerinde Avrupa'nın ve Türkiye'nin en büyük barajı olan Atatürk Barajı ve Hidroelektrik Santrali kuruldu. **1994** Atatürk Barajı'ndaki sulama suyunu Harran Ovası ve Mardin Ovası'na taşıyan Urfa Tüneli açıldı. **2000** Birecik Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete girdi. **2007** GAP kapsamındaki yatırımların gözden geçirilip projelerin hızlandırılması amacıyla 2008-2012 yıllarını kapsayan GAP Eylem Planı hazırlandı. **2013** GAP'ı daha ileriye taşımak amacıyla GAP Eylem Planı 2014-2018 hazırlandı.

ilk üretim tesisi olan Ceyhan fabrikasının yer seçiminde de rol oynamıştı. Başlangıçta fabrikanın kurulması için Silifke yakınlarında bir yer seçilmişken, tarım alanlarına daha yakın olması amacıyla daha sonra fabrikanın Ceyhan'a kaydırılmasına karar verilmişti. Aynı şekilde Ceyhan Terminali'nin 1987 yılında geliştirilmesine karar verilmesinde de, bu bölgenin GAP'ın denize açılabilceği bir noktada olması etkili olmuştu.

Bölgenin ve ülkenin agroekonomik yapısında çok önemli değişikliklere yol açması öngörülen GAP Bölgesi, gübre sektörünün de üzerinde önemle durduğu bir tüketim alanıydı. GAP'ın devreye girmesiyle, sulanabilir tarım alanlarında 1,8 milyon hektarlık artış olması bekleniyordu. 1980'li yılların sonunda GAP Bölgesi'nde birim alanda gübre tüketimi 35-50 kg/ha civarındaydı. Bu miktar, ülkenin ortalama tüketim seviyesi olan 87 kg/ha'nın oldukça altındaydı. GAP sulama projesi ile bölgede gübre tüketiminin hızla artarak 120 kg/ha'ya ulaşması bekleniyordu. Bu nedenle 1986 yılında gübre üreticilerinin satış ve pazarlama faaliyetlerinde serbest bırakılmasından hemen sonra Toros Tarım tarafından oluşturulan bölge müdürlüklerinden biri de GAP'ta kurulmuştu.

Günümüzde Şanlıurfa'da bulunan GAP Bölge Müdürlüğü 8 çalışanıyla faaliyetlerine devam ediyor. Müdürlük, Adıyaman, Batman, Bitlis, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Hakkari, Malatya, Mardin, Muş, Şanlıurfa, Şırnak, Siirt, Tunceli ve Van'ı kapsayan geniş bir bölgeden sorumlu. 10 yılı aşkın süredir Toros Tarım bünyesinde görev yapan GAP Bölge Müdürü Mustafa Mete Halli, müdürlüğe bağlı 92 bayi ve 4 yetkili satıcı bulunduğunu belirtiyor. Bölgenin 15 il ve 139 ilçeyi kapsayan, 35 milyon dekar tarımsal ekim alanına sahip ve 800 bin - 1 milyon ton arası gübre tüketim pazarı bulunduğunu belirten Halli, çinko katkılı 20.20.0 Kompoze gübrede Toros'un ana kalesinin GAP Bölgesi olduğunu dile getiriyor:

"Bölge Müdürlüğümüz 1987 yılından bu yana hizmet veriyor. Tarihsel yapısı çok eskilere dayanan bir bölge burası. Urfa'dan başlamak gerekirse, kültürel olarak çok zengin bir kent. Balıklıgöl, Harran evleri, Göbeklitepe... Eski Halfeti, Birecik Barajı'nın suları altında kaldı. Eskiden bozkır olan bu yer, şimdi sualtı dalgıçlarının gözdesi durumunda. Yerleşim yeni Halfeti'de devam ediyor. Halfeti demişken, dünyada sadece Halfeti'ye özgü siyah gül yetişiyor

Mustafa Mete Halli
GAP Bölge Müdürü

burada. Adıyaman, biliyorsunuz Nemrut Dağı ile meşhur. Mardin ise kalesi, Darülaferan Papaz Okulu ve kiliseleriyle. Beyazsu ile Midyat, Batman'da Hasankeyf ve türkülerle konu olmuş Malabadi Köprüsü, Diyarbakır'ın sur kapıları, hanlar, Elazığ'da Harput ve saymaya zamanın yetmeyeceği kadar pek çok önemli tarihi ve kültürel yapı bölgenin zenginlikleri arasında.

Gübre tüketimi açısından bölgemizin ana illeri Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır ve Batman. Bu illerimizin ova kesimindeki çiftçilerimiz yeniliklere açık. Kuru tarım arazilerinde ise modern tarım uygulamaları biraz geriden takip ediliyor. Türkiye, genel olarak öncelikle marka imajına ve güvene dayalı ürünleri tercih eden bir çiftçi portföyüne sahip. Bu nedenle ciddi fiyat farkları olmadığı müddetçe çiftçi ilk tercihini Toros ürünlerinden yana kullanıyor. Toros olarak bölgede %50-60 bayi pazarına sahibiz. Üretimi ilk kez Toros tarafından gerçekleştirilen çinkolu kompoze gübre, GAP Bölgesi'nin en fazla sattığı gübre kalemleri arasında. Kazanılan her yeni bilginin doğru kullanıldığında bizleri başarıya ulaştıracağını bilinci ile, bayi odaklı olarak çalışmaya devam ediyoruz. Rekabetin her geçen gün zorlaştığı sektörde doğru, kaliteli, sürdürülebilir ve güvenilir yapıda olmamızın karşılığını alıyoruz." ■

ÇİFTÇİ GÜBRE DEĞİL "TOROS" İSTİYOR

Toros Tarım, çiftçiye en iyi hizmeti vermek amacıyla, bayileriyle bir aile bütünlüğü içinde çalışıyor. Toros ve bayileri arasında 25 yıla ulaşan işbirlikleri, bu birlikteliğe istikrar ve güç kazandırıyor. İşte Toros'un GAP Bölgesi'ndeki bayilerinin bu işbirliğine dair söyledikleri...

"TOROS HERKESİN DİLİNDE"

DENİZ PAYDAŞ
ŞANLIURFA HİLVAN BAYİSİ

Deniz Paydaş, 1990 yılından beri Şanlıurfa Hilvan'da Toros bayiliği yapıyor. Bayiliği babasından devralan Paydaş, Toros'ta ikinci kuşak olmaktan gurur duyduğunu dile getiriyor:

Toros herkesin dilinde. Toros gübreleri özellikle kalitesiyle biliniyor. Bayiler için de güzel bir avantaj bu. Toros'un bu bölgede farklı bir imajı var. Çiftçi güven duyarak kullanıyor.

Hilvan'da daha çok buğday, arpa, mercimek yetişiyor. Bu bölgede makineleşme en üst seviyede. Mesela benim 15 bin dönüm arazim var ve kendi biçerdöverim var. Her konuda en son teknolojiye sahibiz. Tarlalar gerektiği biçimde ekiliyor biçiliyor.

Hem benim için, hem de bölgedeki bütün çiftçiler için bu böyle.

"SULAMAYLA, BÖLGEMİZDE ÇOK ŞEY DEĞİŞECEK"

Çiftçilerin en büyük problemi tahsilat sorunu. Para bulması zor. Döngü biraz zorluyor. Tabii bu, yılına da bağlı. Ürün eğer iyi para ediyorsa, o sene rahat ediyorsunuz. Ama kötü bir sene geçirdiyseniz, sıkıntı çekebiliyorsunuz. GAP kapsamında bize de su verilecek. Projesi oluşmuş, ama bir türlü gelememi. Tabii sulama olunca çok fark edecek. Mesela ben yılda 3 bin ton satıyorsam, su olduğu takdirde 10 bin ton satarım. Bu, hem çiftçi hem de bayi açısından çok önemli bir gelişme. ■

“TOROS VAR MI?”

ALİ MELİK
ŞANLIURFA MERKEZ BAYİSİ

1997 yılından beri Toros bayiliği yapan Ali Melik, Toros'un bölgede çok güçlü bir marka olduğunun altını çiziyor:

Toros, bir marka. Doğu ve Güneydoğu'da kendini kabul ettirmiş, ürettiği ürünün arkasında duran çok güçlü bir isim. Çiftçi gelip de gübre sormaz, “Toros var mı?” diye sorar. Çiftçiler, kullanmaları gereken gübre miktarı, hangi gübreleri kullanacakları, hangi tarihlerde gübreleme yapmaları gerektiğine dair sorularla gelir. Biz de hangi aylarda, hangi gübreyi ne kadar kullanmaları ve hangi ürün için ne yapmaları gerektiğini anlatırız. Sulama ve ilaçlama konularında da bilgi veririz.

“GAP, İNSANLARIN YAŞAM KALİTESİNİ ARTIRDI”

Atatürk Barajı'nın açılmasıyla çok şey değişti. Özellikle Harran kurak bir bölge olduğundan, kuru ekimden alınan verim çok azdı. Şanlıurfa ve çevresinde sulama alanları arttıkça, hem tarım alanları hem de ürün çeşitleri arttı. Bu sayede bölgemizde yaşam kalitesi, eskiye nazaran çok fark etti.

Şanlıurfa'da sulama alanları gittikçe artıyor. Sulama alanlarına paralel olarak gübre tüketimi de artıyor. Fakat çiftçilerimize özellikle sulama konusunda yeterince bilgi aktarılmadığını görüyoruz. Fazla suyun fazla ürün getireceğini düşünüyorlar. Bunun ileriye yönelik ciddi zararlarının olduğunu, çoraklaş-

maya kadar gidebileceğini, tarlalarda tuzlanma yaratacağını bilmiyorlar. O nedenle çiftçilerimizin bilinçlendirilmesi, eğitim görmeleri gerektiğini her zaman söylüyoruz. Harran, bölgenin en geniş sulama alanlarına sahip olan yeri. Bilinçli sulama ile daha iyi ve daha fazla ürün elde edilebilir.

Şu anda pamuğa yönelik makineleşme çok arttı. Eskiden işçiye yönelme vardı. Artık ekimden toplamaya kadar her adımda makineler kullanılıyor. Şanlıurfa'daki sulu arazilerde pamuk ve mısır ekimi daha fazla. Sulanmayan bölgelerde ise arpa, buğday ve mercimek ekimi yapılıyor. Özellikle pamuk ekilen alanlarda çiftçi tek ürün elde ediyor. Ama bunu değişik yıllara yaydığı zaman, buğday ekerken ikinci ürün olarak da mısır ekme olanağına sahip oluyor.

“ÇİFTÇİ EN ÇOK SATIŞTA SIKINTI YAŞIYOR”

Çiftçiler, en büyük sıkıntıyı ürünlerini değerlendirirken, yani satış aşamasında yaşıyorlar. Kooperatifleşme bu yöreye yerleşmemiş. Çiftçi, depolama imkanı olmadığı için ürününü fabrikalara götürüp emanet olarak bırakıyor, bundan dolayı da istediği fiyattan satamıyor. Bu, çiftçi için çok büyük bir sorun. Daha ürününü toplamadan satmak zorunda kalıyor. Gübre ve mazot, en büyük gider kalemleri. Kuru tarım yapan çiftçi daha zor durumda. Giderler daha pahalı çünkü. ■

“YILDA 8-9 AY GÜBRE SATIYORUZ”

ADİL POLAT
ŞANLIURFA MERKEZ BAYİSİ

Adil Polat, Toros Tarım gübre bayiliğine 1992 yılında başlamış. Çiftçilerin gübre değil, “Toros” almaya geldiğini anlatan Polat, Toros Tarım'a duyulan güvenin bayilere de güven olarak yansıdığını söylüyor:

Bizim bölgemizde en ağırlıklı satış yaptığımız ürünler 20.20.0 Kompoze, 20.20.0 Süper Kompoze, üst gübre olarak da Amonyum Nitrat ve Üre gübresidir. Bu bölgede pamuk, buğday ve mısır ekiliyor. Burada yılda 8-9 ay gübre satılıyor. Çiftçiler gübresiz kalmıyor.

Çiftçinin en büyük sorunu, girdi maliyetlerinin çok yüksek olması, ama buna karşılık kaldırdığı ürünü ucuz bir fiyatla sat-

ması. Tarımda planlama eksikliği var. Mesela bu yıl pamuk iyi bir fiyata satıldı. Şimdi herkes pamuğa yöneliyor. Ama gelecek yıl iyi bir fiyata satılacak mı acaba? Çiftçinin zarar görmesi, bayi olarak bizim de zarar görmemiz anlamına gelir.

Burada halen modern tarıma geçilmedi. Atadan, dededen gelen alışkanlıklar devam ediyor. Tabii tarlalar babadan oğula geçiyor. Yeni jenerasyon biraz daha hassas bu konularda. Daha bilinçli. Artık hemen bütün köylerde internet var. Herkesin elinde akıllı telefonlar var. Dolayısıyla teknolojiye, yeniliklere daha çok ayak uydurmak istiyorlar. Bu nedenle de ileri ki zamanlarda daha iyi olacağını tahmin ediyorum. ■

TOROS'LA 25 YIL

KADİR SATICI
ŞANLIURFA MERKEZ BAYİSİ

Şanlıurfa Merkez Bayisi Kadir Satıcı, Toros'u ailesi olarak tanımlıyor. Sektörde çalıştığı 25 senedir Toros Tarım gübre bayiliği yapan Kadir Satıcı, bundan büyük gurur duyduğunu belirtiyor:

Biz sadece Toros ürünleri satıyoruz. Toros dışında başka bir ihtiyacımız da yok. Ben aynı zamanda Türkiye'de en çok satan bayilerden birisiyim. Toros Tarım, genel müdürlüğümüz ve bölge müdürlüğümüzde çalışan arkadaşlarla beraber bugünlere geldik. Bundan dolayı Toros'a teşekkür ediyorum.

Şanlıurfa, GAP'ın başkenti. Tarımın çok yoğun olduğu bir bölge. Her gün sulamayla birlikte tarım gelişiyor, büyüyor. Bununla beraber sanayimiz de büyüyor. Sulama alanları arttıkça çiftçimiz bilinçleniyor. Gübre tüketimine de bağlı olarak verim artıyor. Şanlıurfa'da çok büyük bir potansiyel var. Çiftçiler yeterince bilinçli değil, ama zaman içinde fakültelerin, tarımda çalışan arkadaşlarımızın yardımlarıyla Şanlıurfa'nın istikbalinin daha da güzel olacağını tahmin ediyoruz.

"BİZ BİR MARKAYIZ"

Toros Tarım, gübre satışında çok büyük bir potansiyele sahip. Hem kalitede, hem satışta çok iyi bir konumda. Şanlıurfa'da Toros Tarım bir numara. Biz bir markayız. Tabii bu marka kolay elde edilmedi. Çok büyük emeklerin karşılığını aldık. 25 yıldır Toros'la çok iyi bir diyalog içindeyiz. Bugüne kadar herhangi bir sıkıntı yaşamadan, gurur duyarak gübresini sattık.

Gübre satıyor, ama bir yandan da çiftçinin ihtiyacı olan bilimsel ve teknik konularda da yardımcı olmaya çalışıyoruz. Bir kere gübre kullanımı konusunda muhakkak bizden bilgi alıyorlar. Nasıl, ne kadar gübre kullanacakları, ne zaman ilaçlama yapacakları konularında sorular geliyor. Benim ziraat mühendisi elemanlarım da var, onlara yönlendiriyorum. Biz de bildiğimiz kadarıyla yardımcı olmaya çalışıyoruz. Çiftçimiz ne

kadar bilinçlenirse, o kadar iyi ürün elde edeceklerine inanıyorum.

GAP'la birlikte Şanlıurfa'da bitki deseni değişti. Daha önce buğday, mercimek, arpa ön plandaydı. Sulu tarım olmadığı için bunların dışında bir şey ekilmesi mümkün değildi. Atatürk Barajı'nın açılması, tünellerin faaliyete geçmesiyle beraber sulu tarıma geçildi. Özellikle Harran Ovası ve Akçakale. Benim bildiğim kadarıyla Urfa merkezinde ve kazalarında 2,5 milyon dönüm sulu tarım yapılıyor. Bu da mısır, pamuk, buğday gibi ürünlerde verime çok iyi yansıyor. Şu anda Türkiye'de üretilen pamuğun hemen hemen yüzde 45'i Urfa'da yetişiyor. Urfa'da seracılık başladı mesela. Karaali bölgesinde termal su bulundu. Termal suyla beraber şu anda 500-600 dönüm alanda seracılık yapılıyor. Çok güzel domatesler üretiliyor ve bunlar Avrupa'ya ihraç ediliyor. Bu alan gelişince biz Toros'un özel gübrelere de satmaya başladık. Bunlar damlama sulamayla kullanılan gübrelere.

Tarımla beraber sanayimiz de gelişti. Üçüncü organize sanayi bölgemizi faaliyete geçirdik. Hedefimiz gerçekten büyük. Türkiye'nin önde gelen markaları buraya geliyor ve yatırım yapıyorlar. Hayvancılık da gelişiyor bir yandan. Bu nedenle de Şanlıurfa'nın önü çok açık. Kuru tarım yapıldığı yıllarda Urfa'nın nüfusu 200 bindi. Şu anda 800 bin. Çok güzel bir gelişme.

"URFA'YA GELEN AĞLAR, GİDEN AĞLAR!"

Şanlıurfa'da önemli bir tarih var. Türkiye'nin her yerinden Urfa'ya turlar düzenleniyor. Turizm mevsimi burada çok yoğun geçiyor. Fuarlar düzenleniyor. Tarihe geçmiş bir üniversitemiz var, Harran Üniversitesi. Şanlıurfa, Peygamberler Şehri. "Urfa'ya gelen ağlar, giden ağlar!" diye meşhur bir sözümüz vardır. Gelen niye ağlar? Acaba kötü bir yere mi geldim diye ağlar. Sonra alışır, uyum sağlar. Giderken de Urfa'yı nasıl terk edip, nasıl gidecek diye ağlar. ■

“BİZİM DİLİMİZ DOĞANIN DİLİDİR”

FEVZİ YAŞAR
ŞANLIURFA BİRECİK BAYISI

Ben köylüyüm. Doğup büyüdüğüm bir köyüm var. Halfeti'nin Bulaklı köyü. İlkokulu orada bitirdim. Gaziantep'e bağlı Nizip ilçesinde ortaokulu iftihar belgesiyle bitirdim. İyi de resim yapardım. Gaziantep Lisesi'ne gittim. O zaman ilçelerde lise yoktu, vilayetlerde vardı. Sınavla girdik, Gaziantep Lisesi Fen Bölümü'nü bitirdim. Evlendikten sonra Birecik'e taşındım. Dedim, ne iş yapabilirim? Ben köylüyüm, ziraat işlerini bilirim. Zirai ilaç ve gübre ile ilgili işler yapabilirim dedim. Kısmet oldu, gübre işine girdim. Sonra burada Toros'un gübre bayiliğini aldım. Yanlış değilsem, 1996 yılıydı. Esnaflık, bizim düşüncemizde olmayan bir işti. Ben iyi bir matematikçi olabilirdim, iyi bir ressam olabilirdim, iyi bir ziraatçı olabilirdim. Tesadüfen esnaflığa girdik. Baktım, esnaflık da güzel. Onun için ben kendime “gizli işsiz” diyorum. Türkiye'de birçok kişi “gizli işsiz”dir. Belki bizim müdürümüz doktor olmak istiyordu, ama tesadüfen şartlar buraya getirmiş.

Bizim dilimiz doğanın dilidir. Ben ağacın dilini biliyorum, suyun dilini biliyorum, kuşların dilini biliyorum. Hz. Süleyman kuşların dilini biliyordu. Nasıl biliyordu? Aslında o kuşun nasıl hareket edeceğini biliyordu. Bizde kanaat de var. Kanaat nedir? Bir serçe kuşu dünyanın her tarafında yaşayabilir. Ama bir fil her yerde yaşayamaz. Serçe, iki tane bulgur yedi mi karnı doyar. Fil gibi bir canavarı kim besleyecek? Biz onun için kendimizi kuş gibi kabul ediyoruz, kanaat ediyoruz.

“ÇİFTÇİNİN EN BÜYÜK EKŞİĞİ BİLGİDİR”

Toros iyi bir şirkettir, Tekfen Holding'in şirkettir. Toros'un bilgi birikimini aldık, Esin Hanım'ın katkısıyla gübre sektörü Türkiye'de gelişti. Toros Tarım ve Tekfen'in bir yüksekokul veya üniversite açıp, özellikle tarım, ziraat üzerine eğitime destek vermesi gerekiyor. Böylelikle kimyasal gübreler hakkında her gün yeni gelişmeler olabilir. Ziraat fakültesi diyorum, çünkü biz gübrenin kimyasını bilmiyoruz. Ben biraz biliyorum, çünkü kendim kullandığım için gözlem yapıyorum. Oysa Toros'un bir ziraat fakültesi olsa, sorarsın, “Hocam, bizim fıstık ağacında sararma vardır. Bunun çözümü nedir?” Sen gidiyorsun, doktor senin tahlillerini yapıyor, diyor ki “Üre fazlalığı var. Şu eksikliğin var...” Ona göre sana ilaç yazıyor ve yiyecek tavsiyesinde bulunuyor. Biz bunu bilmiyoruz ki! Ben ağaca ne vereceğim? Ağaç bunu benden isteyemiyor ki! Adam et yiyecek, sen ot veriyorsun. Ağacın ihtiyacı farklı halbuki.

Bir gün Habil Hoca (Prof. Dr. Habil Çolakoğlu) herkesin içinde sordu bana, “Sen bunu bilmiyor musun?” Bazıları toplum içinde utandığı için bildiğini söyler. Dedim ki “Ben bilmiyorum.” O zaman dedi, “Ben sana kitabını göndereceğim.” Habil Hoca, bizim en bilgili alimimizdir. Sevgim, saygım sonsuzdur kendisine. ■

RAKAMLARLA GAP

Çorak toprakları suyla buluşturan GAP her yönüyle devasa bir proje. Türkiye'nin en büyük bölgesel kalkınma projesi olan GAP, içinde birçok "ilk"leri ve "en"leri barındırıyor. Projenin boyutlarını anlatmaya kelimeler yetmediğinde ise rakamlar devreye giriyor.

1,39 milyon

GAP'ta **1,39 milyon hektarlık arazi** sulanmayı bekliyor. Bu alan, Hollanda'nın toplam tarım arazisinden daha büyük.

17,2 km

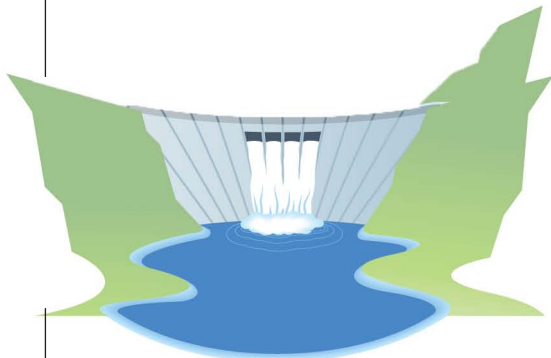
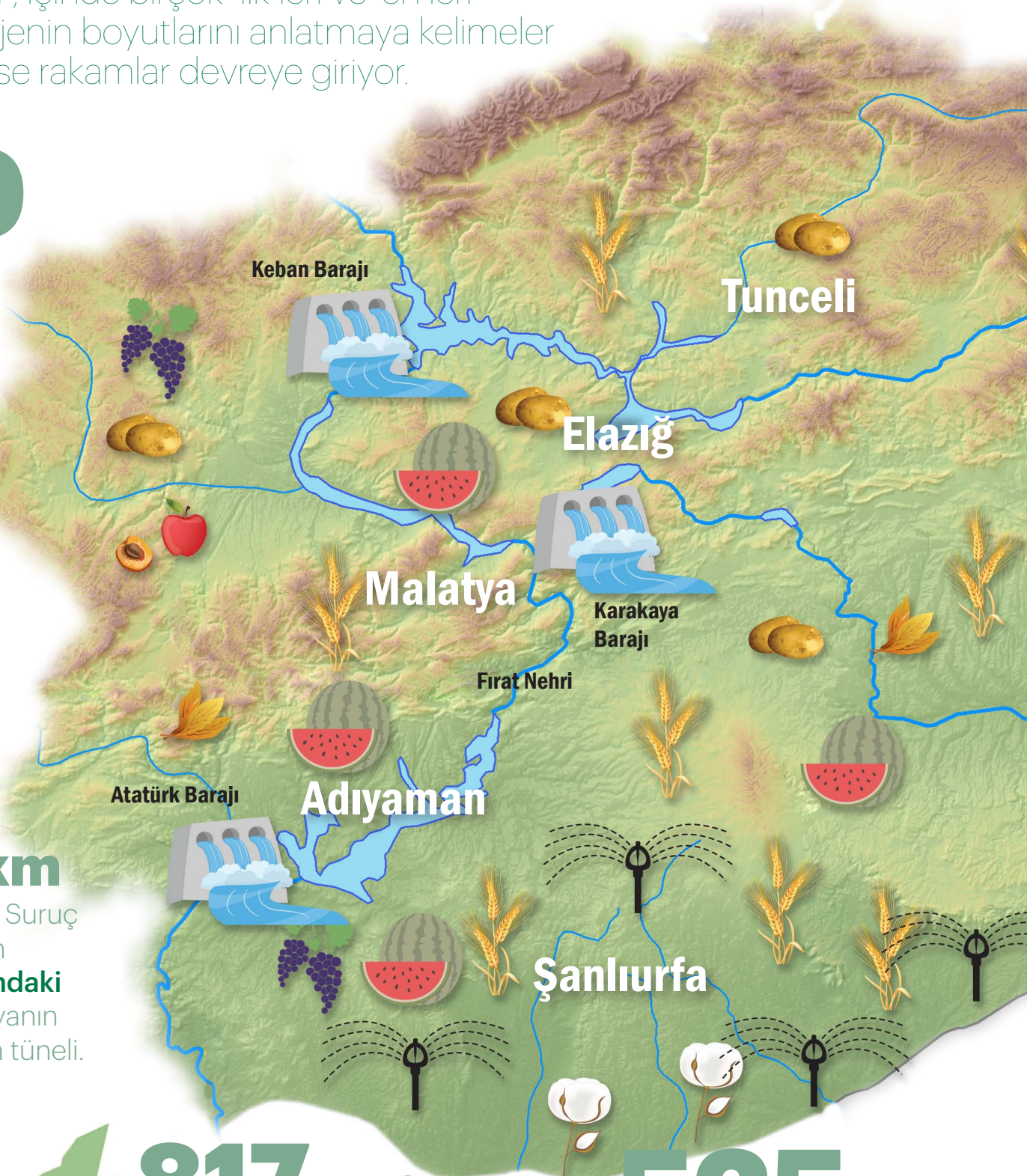
Atatürk Barajı'ndan Suruç Ovası'na su aktaran **17,2 km uzunluğundaki Suruç Tüneli**, dünyanın en uzun 5. su iletim tüneli.

817 km²

GAP kapsamında inşa edilen Atatürk Barajı Avrupa'nın ve Türkiye'nin en büyük barajı. **817 km² göl alanına** sahip olan baraja gelen su, İstanbul'un yıllık su ihtiyacını 5 günde sağlayabilir.

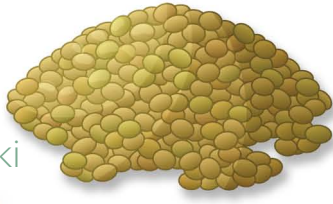
525 cm

Türkiye'de en yüksek kar kalınlığı **525 cm ile 1954 yılında** Bitlis'te ölçüldü.

%98

GAP Bölgesi, Türkiye'nin mercimek deposu. Türkiye'deki **mercimek üretiminin %98'i** burada gerçekleştiriliyor.

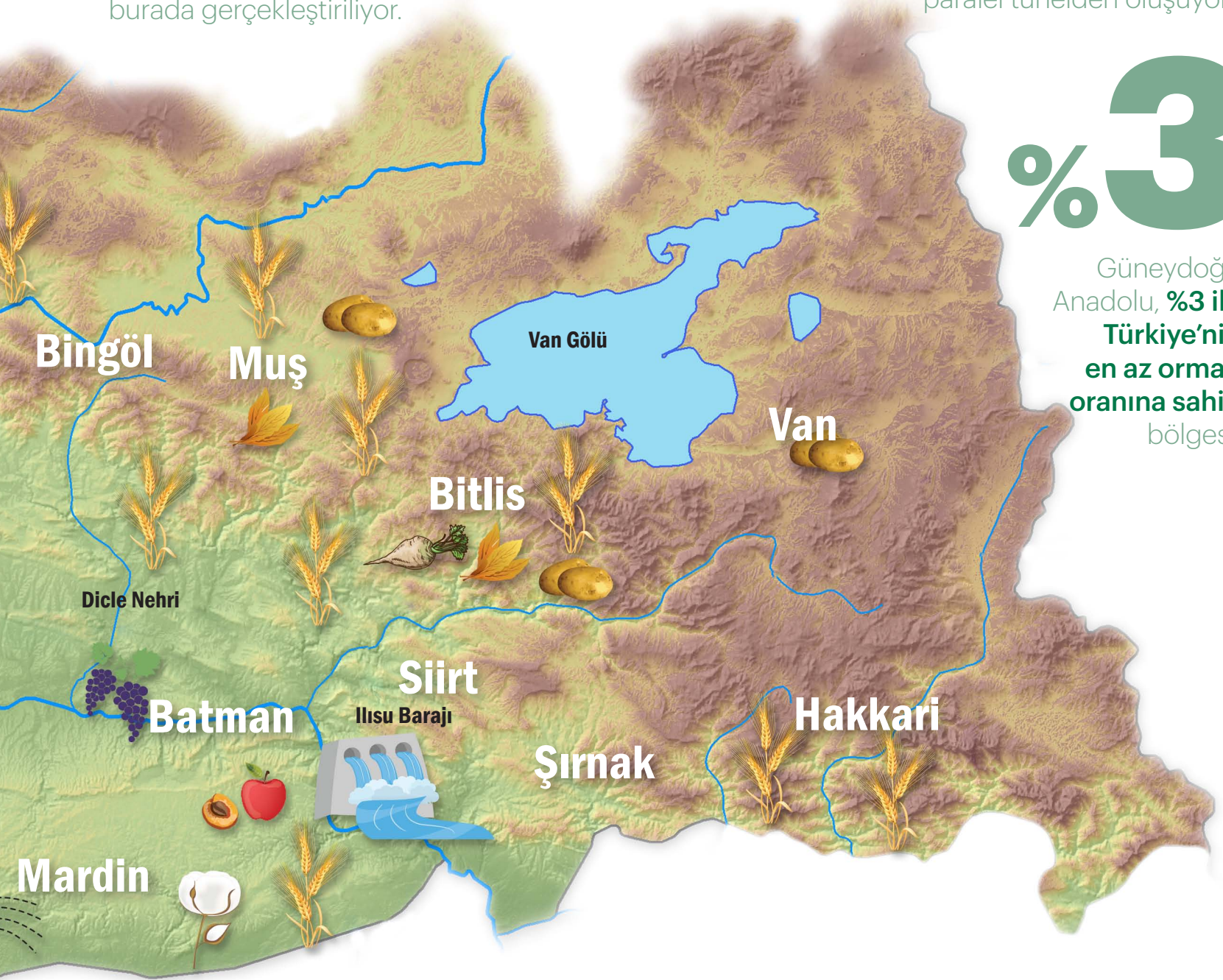

26,4 km

Atatürk Barajı'ndaki sulama suyunu Harran ve Mardin Ovalarına taşıyan Urfa Tüneli, dünyanın en uzun su iletim tüneli. Yapı, **26,4 km uzunluğunda** iki paralel tünelden oluşuyor.

%3

Güneydoğu Anadolu, **%3 ile Türkiye'nin en az orman oranına sahip** bölgesi.

1.500-2.200 mm

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Türkiye'de yaz aylarında **en fazla buharlaşmanın yaşandığı bölge (1.500-2.200 mm)**. Mardin ve Batman arasındaki bölgedeki buharlaşma miktarı, örneğin Ankara'daki buharlaşma miktarının yaklaşık 2 katı.

1,8 milyon

GAP tamamlandığında **1,8 milyon hektar** arazi sulanacak.

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİ VE AİLELERİNİN SAĞLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ PROGRAMI SOMUT BAŞARILARLA DEVAM EDİYOR

PROF. DR. ZEYNEP ŞİMŞEK:

"PROJENİN TEMELLERİ ÇOK SAĞLAM ATILDI"

Toros Tarım, GAP Bölgesi'ndeki faaliyetlerini, önemli bir sosyal sorumluluk projesiyle destekliyor. Harran Üniversitesi ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu işbirliğiyle yürütülen "Mevsimlik Tarım İşçileri ve Ailelerinin Sağlığının Geliştirilmesi Programı", atılan doğru adımlar ve tarafların yoğun çabaları sayesinde ilk somut sonuçlarını vermeye başladı. Mevsimlik tarım işçilerinin içinde bulunduğu olumsuz koşulların giderilmesine katkı sağlamak amacıyla yürütülen projede ulaşılan noktayı, Program Koordinatörü Prof. Dr. Zeynep Şimşek anlattı.

Öncelikle, projeye konu olan mevsimlik tarım işçilerinin durumuna yönelik neler söyleyebilirsiniz?

Tarım çok önemli, çünkü insanlığın varlığı gıda üretimine bağlı. Dolayısıyla tarım, dünyada ikinci büyük istihdam alanı. TÜİK verilerine baktığımızda, 6 milyona yakın kişiyle Türkiye'de de ikinci istihdam alanının tarım olduğunu görüyoruz. Üstelik bu istihdam alanı diğer sektörlerden farklı. Kentsel mekânlardan uzakta bir yaşam söz konusu. Diğer yandan köy nüfusumuz hızla azalıyor. Köyde artık torunlar, dedelerinin işini yapmıyor. Peki o zaman, Türkiye'nin en büyük ikinci sektöründe kimler çalışıyor? Türkiye'deki 6 milyon civarındaki tarım işgücünün yüzde 60'ı kendi hesabına çalışanlar. Bunlar kendi tarlasını ekiliyor, kendi hayvanını yetiştiriyor. Baktığımızda, tarımda çalışanların yüzde 40'ının yani 2 milyon 400 bin kişinin mevsimlik tarım işçisi olduğunu görüyorsunuz. Bunların da resmi verilere göre 485 bini mevsimlik gezici tarım işçisi, yani çalışmak için kentten kente göçen insanlar. Bu grubun yüzde 90'ı ailesiyle göç ediyor ve ortalama çocuk sayısı 5. Dolayısıyla 1,5 milyon kişi söz konusu. Tarımsal üretimin olduğu illere göç ediyorlar. Genellikle bu göç nisan ayında başlıyor. Bunlar da alt sosyoekonomik gruba ait, eğitim düzeyi düşük, belli bir mesleki kimliği olmayan kişiler. Son iki yıldır Suriye'deki savaş nedeniyle Türkiye'ye gelenler de katıldı onlara. Oldukça büyük bir kitleden söz ediyoruz.

Mevsimlik Tarım İşçileri Projesi nasıl doğdu?

2001 yılında, Harran Üniversitesi'nde Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nı kurduk. Bizim akademisyen olarak üç ana işimiz var. Öncelikle araştırmalar yapmak, bilimsel veri toplamak. İkincisi hastalıkların, ölümlerin nedenlerini ortaya çıkaracak tarzda araştırmalar yapmak ve elbette sağlık öğrencisi yetiştirmek. Ama üçüncü, çok önemli bir işimiz daha var: araştırmalarla kanıtladığımız o sorunların çözümüne yönelik programlar ve modeller geliştirmek. Biz de bu yönde çalışmalar yaptık ve gördük ki Şanlıurfa, sağlık göstergeleri bakımından son derece geride bir il. Nedenlerini araştırdığımızda, altından mevsimlik tarım işçileri çıktı. Bunun üzerine bu gruba yoğunlaştık.

Dünyadaki durum nasıl?

Örneğin Kanada, çok gelişmiş bir ülke, refah düzeyi yüksek. Birinci sektörü de tarım. Kanada'da da mevsimlik tarım işçileri var, Kuzey Amerika'da da, İngiltere'de de. Bu, önemli bir işgücü olarak görülmüş ve bu işgücüne yönelik hizmetler tasarlanmış. Evet, dünyada erken ölümlerin çok yüksek olduğu ülkeler var, ama ana sektörü tarım olup, hizmetlerini tarıma göre kurgulamış ülkelerde bu sorunlar çok daha az. Türkiye'deki sorun neydi o halde? Öncelikle, sağlık sektörü bu ihtiyaca göre kurgulanmamış. Sosyal hizmetler, kreşler, engelli bakımı, hiç tarlada çalışanlar dikkate alınmadan, hep kentleşme düzeni içinde kurulan hizmetler olmuş.

Projede bugüne kadar nasıl sonuçlar elde edildi?

Öncelikle deneysel araştırma dizaynında gittik. Örneğin, mevsimlik tarım işçileri kendilerini hasta eden şeyleri bilmiyorlar. Hastalıkların önlenmesi için ne zaman, ne yapılacağını bilmiyorlar. Araştırmalarımız bize bunları söyledi. Onun üzerine hemen dedik ki içlerinden bazı kişileri seçelim, adlarına da "sağlık aracısı" diyelim. Nereye giderlerse bu bilgileri yaysınlar, alsınlar gebeyi doktora götürsünler, klor bulup suları klorlasınlar. Sağlık araçları 250 kişi üzerinden 2 yıl test edildi. Bu girişimlerin neticesinde şimdi, sağlık araçları ilk defa sosyal güvence altına alındı; cüzi de olsa bir maaş bağlandı. İkincisi, peki bu insanlar bilgilendi, hamile kadın, "Bebegimin sakat doğmaması için hamileliğimin üçüncü ayında şunu yaptırmam lazım," dedi. Hekim bu konuda ne kadar duyarlı? Araştırmalarımız bize, hekimlerimizin de bu konuda yeterli bilgi ve farkındalıklarının olmadığını gösterdi. Çok eğitim materyali gerekiyordu. Koç Üniversitesi'nden, Çukurova Üniversitesi'nden, Başkent Üniversitesi'nden hocalar bulduk. Bir materyal geliştirme komisyonu kurduk. Sağlık Bakanlığı'ndan daire başkanlıkları da bu komisyona dahil oldu. Böylece hekimler, ebeler ve hemşirelere yönelik Mezuniyet Sonrası Eğitim Modülü geliştirildi. Bu da 600 kişi üzerinde test edildi. Bir yıl izledik onları. Bu çalışmanın sonucunda farkındalıklarının çok yükseldiğini gördük. Artık birisi geldiğinde, "Tarım işçisi

misin?” diye soruyorlardı. “Bu ilacı içeceksin, şunları yapacaksın” şeklinde yönlendirme yapmaya başladılar. Üstelik telefonla takip etmeye başladılar. “Neredesin şimdi?” “Yozgat’tayım.” “Bak bir hafta sonra aşın var. En yakın şuraya gideceksin.” Farkındalık arttığı için, riskleri kavradıkları için, verdikleri hizmet de değişti. Sonunda çok güzel bir şey çıktı ortaya. Bizim araştırmayı yaptığımız dönemde, örneğin bir gebenin doğum öncesi bakım oranı yüzde 4’ler seviyesindeydi. Şimdi yüzde 98’e çıktı. Aşılar yükseldi, anne sütü uygulamaları, arazi tipi tuvalet yapma, güvenli kimyasal kullanımı gibi konularda ciddi ilerlemeler sağlandı. Mevsimlik tarım işçileri, tarlada hastalığa neden olabilecek birçok faktörü ve ne yapacaklarını öğrendiler. Sağlık araçları öğrendiklerini hem kendilerine uyguladılar, hem rol model oldular, hem de herkese anlattılar.

Taraflar arasında arzu ettiğiniz işbirliği sağlanabildi mi?

Birleşmiş Milletler, Harran Üniversitesi, Sağlık Bakanlığı ve Toros Tarım... Proje böyle dörtlü bir yapı üzerinde ilerledi. Türkiye’de hem aile sağlığı merkezleri, hem toplum sağlığı merkezleri var. Toplum sağlığı merkezlerinin göç edilen illerde, tarlalarda hizmet vermesinin iyi sonuç vereceği çıktı ortaya, yapılan deneysel çalışmanın sonucunda. Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, programın önemli bir paydaşı. Etkisi kanıtlanırsa kanıtlanmaz, mevsimlik tarım işçilerine tarlada nasıl hizmet sunacaklarına dair yönetmeliğe bir madde eklendi. Böylece çalışmaların yasal zemini de oluştu.

Yerel yönetimler düzeyinde ne gibi sonuçlar elde edildi?

Bu da projenin üçüncü ayağıydı ve çok önemliydi. Çünkü yerel yöneticiler, valiler, kaymakamlar... Bu konuları hiç duymamışlar öğrenciyken. Hemen 34 ilin İŞKUR’dan sorumlu vali yardımcılarını ve kaymakamlarına yönelik bir eğitim modülü hazırladık. Hastalık ve erken ölümler nasıl önlenecek? 2010 yılında, o zaman yürüttüğümüz programların sonucunda, Mevsimlik Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Genelgesi yayınlanmıştı. O genelgeye de dayanarak valilere, kaymakamlara ikişer günlük farkındalık eğitimleri verdik. Bir yıl sonra bu çalışmanın sonuçlarını test ettik, 56 kaymakam üzerinde. İfadeler çok güzeldi. Mesela, bir kaymakam dedi ki, “Ben bu eğitimi almadan önce tarladan yolum geçmiyordum, bilmiyordum. Eğitimde o kadar çok şey öğrendim ki, odama geçer geçmez planımı yapıp hizmete başladım.” Modül test edildi, etkisi kanıtlandı ve hemen İçişleri Bakanlığı’na raporlandı. Kaymakamların 6 aylık hizmetiçi eğitimleri var. O kapsamda artık iki gün, Mevsimlik Tarım İşçilerine Hizmet Sunumu Eğitimi rutin hale gelecek.

Dördüncü komponent din görevlilerinin eğitimiydi. Mevsimlik tarım işçilerinin hemen hemen hepsi Kuran kursuna gidiyor. Çoğu da erken yaşta evleniyor; 15-16 yaşında. Uzakta, tarladalar. Nikâhlarını kim kıyıyor? Dedik ki bunların nikâhını kıyanı eğitelim. Çocuk evliliğinin zararlarını anlatalım. Ölüyü kim yıkıyor? Ya imam, ya hatip. Ölümü anlatalım onlara. Niye ölüyorlar? Ölmemesi için ne yapılmalı? Dolayısıyla İlahiyat Fakültesi’nden Mehmet Nuri (Güler) Hocamızla birlikte din görevlilerine yönelik bir sağlık rehberi yazdık. Yaklaşık 250 imam üzerinde testini yaptık. Yarısı kadın, yarısı erkekti din görevlilerinin. Etkisini görmek için telefon açtığımızda, çok etkileyici sonuçlarla karşılaştık. Şimdi ölümler din görevlileri tarafından da sorgulanıyor, sebepleri soruluyor. İmam nikâhı kıydırmak isteyenlere yaşı soruluyor, caydırılıyor. Mesela bir hoca, caminin önüne yazmış, “18 yaşından önce herkes çocuktur. Çocuktan ana-baba, karı-koca olmaz” diye. Bunlar, projenin hem keyifli, hem de aslında araştırma bulgusuna dayalı öneri geliştirildiğinde ne kadar etkili olduğunu gösteren örnekler.

Mevsimlik tarım işçilerinin arkasından, bunların yüzde 50’sini işe götüren tarım iş araçları var. Bunlara “Çavuş” diyorlar. Bunlar fiilen var, ama yasal olarak yok. Hemen bunlarla ilgili modüller hazırladık. Muh-

tarlar aracılığıyla onları buldurduk. Onlara eğitimler verdik. O gün Şanlıurfa’da 3 tane kayıtlı tarım iş aracı varken, bugün 200 kişi var bu program sayesinde. Ayrıca bu yıl programımıza bir boyut daha ekledik. Mevsimlik tarım işgücünün artık bir kısmını da Suriyelilerin oluşturması nedeniyle, bunlara okuma yazma öğretelim ve sağlık danışmanlığı yapalım dedik.

Medyadan arzu ettiğiniz desteği alabildiniz mi?

Medya çok önemliydi. Yerel medya çalışanlarıyla üç büyük toplantı yaptık. Mevsimlik tarım işçileriyle ilgili nasıl haber yapılır, bunları tartıştık. Haber, “5 kişi öldü” değil, “Neden öldü?” olmalı. Bu konuda da Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi’nden İnci Çınar Hocamızla birlikte çalıştık.

Epeyce yol alınmış görünüyor. Bundan sonraki adımlarda neler var?

Artık tarlalarda sağlık hizmeti almak için yönetmelikler çıktı. Sağlık Bakanlığı, bütün Toplum Sağlığı Eğitim Merkezi eğitimlerine bizim modülümüzü entegre etmiş ve Halk Sağlığı Müdürlüklerine yazılarını göndermiş durumda. İçişleri Bakanlığı da artık kaymakam eğitimlerinde buna yer vereceğini bildirdi. Tarım iş araçları için yine Halk Sağlığı Müdürlüklerine İŞKUR işbirliğiyle “Bu eğitimleri yapın” şeklinde uyarı yazıları geldi. Ama büyük ölçekte baktığımız zaman bu bir ülke programı. Aspirin gibi bir anda ağrıyı kesemiyorsunuz. Bu işlerin sürekliliğini sağlamak için, Tarımda İş Sağlığı ve Güvenli Uygulama ve Araştırma Merkezi’ni kurdum. Çünkü benden sonra da bu proje devam etmeli. Temel amacım ne? Bu merkez, tarımda iş sağlığı ve güvenliği konusunda master ve doktora veren bir yer haline gelsin. Diğer illerde de bunların açılması çok önemli.

Ama şu anda denenen tüm bu adımların, hizmet sunum sistemine entegre olması için elbette çok çalışılması gerekiyor. O nedenle de yine Toros Tarım’ın sponsorluğunda, Harran Üniversitesi işbirliği ile 16-17 Nisan’da Şanlıurfa Dedeman Otel’de Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği Çalıştayı’ni yapacağız. Bir ülke modeli çıktı aslında, ama daha girmediğimiz alanlar var. Mesela, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’yla da çalışmamız gerekiyor. Çalışma ve sosyal güvenlik müfettişlerinin eğitilmesi gerekiyor. Yine de hastalık ve erken ölümü önlemeye yönelik konularda epeyce yol kat edildi. Sağlık Bakanlığı’yla olacak işler bitti diyebiliriz. En azından projenin temelleri çok sağlam atıldı diyebilirim. ■

ERTUĞRUL

FIRKATEYİNİ ŞEHİTLERİNİ ANMA TÖRENİ

ile bahara merhaba

Her yıl Japon kiraz ağacı sakuraların çiçek açmasıyla bahara "merhaba" diyen Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi (NGBB), 20. yılında baharı bir kez daha coşkulu bir törenle karşıladı. Bu yıl altıncısı gerçekleştirilen Geleneksel Ertuğrul Firkateyni Şehitlerini Anma etkinliği, Ertuğrul Firkateyni kazasının 125. yılı nedeniyle daha da anlamlandı.

32 hektarlık bir alan üzerinde, 1.657 farklı bitki türüne ev sahipliği yaparak İstanbullular için bir nefes alma noktası olan Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi'nde geleneksel olarak Türk-Japon dostluğuna yönelik düzenlenen "Ertuğrul Fırkateyni Şehitlerini Anma Töreni"nin altıncısı 5 Nisan günü gerçekleştirildi. NGBB'nin kurucusu Ali Nihat Gökyiğit'in ev sahipliğinde gerçekleştirilen törene, Kuzey Deniz Saha Komutanlığı'ndan yüksek rütbeli bir heyetle Japonya İstanbul Başkonsolosu Keiji Fukuda, Japonya Kültür Ateşesi Kaoru Saiki ve çok sayıda doğa dostu katıldı.

1890 yılında Japonya'da batan Ertuğrul Fırkateyni kazasında hayatını kaybeden 527 denizciyi anmak ve Türk-Japon halkları arasında oluşan özel bağı güçlendirmek amacıyla düzenlenen etkinlikte, 125. yıla özel bir repertuvar hazırlayan Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Bandosu ile Türk-Japon ailelerinin çocuklarından oluşan Pamukgöl Koto Grubu'nun geleneksel Japon müziği performansları izleyicilerin büyük beğenisini kazandı.

2005 yılında, Japon Sakura Vakfı tarafından, kazada şehit olan denizcilerin anısına bağışlanan 527 sakura fidanının 10 yaşına ulaşması da, bu yılı özel kılan unsurlardan biriydi. Sakuraların bir tabloyu andıran görüntüsü beraberinde düzenlenen törende, hüznün ve coşku bir arada yaşandı.

YAŞAM VE ÖLÜMÜ BİRLEŞTİREN BİR SEMBOL

Kiraz çiçekleri ya da Japonca adıyla "sakura", Japon kültürünün en önemli sembollerinden biri. Süs amacıyla yetiştirilen kiraz ağaçlarının erken baharda açan çiçekleri, yeni başlangıçları ve tazelenmeyi simgeliyor. Diğer taraftan ömrü sadece birkaç hafta olan ve solmadan yere düşen sakuralar, canlı bir varlığın genç, güzel ve hayat dolu iken bir anda ölümlle karşılaşabileceğini ve tüm güzelliklerin bir anda yitirebileceğini hatırlatıyor. »

Sakura

Sakuraların bir tabloyu andıran görüntüsü beraberinde düzenlenen törende, hüznün ve coşku bir arada yaşandı.

ERTUĞRUL FIRKATEYİNİ FİLM OLUYOR

Türk-Japon dostluğunun miladı sayılan Ertuğrul Fırkateyni'nin 1890 yılında Japonya'dan dönerken fırtınaya yakalanarak sulara gömülmesi, bir Japon-Türk ortak yapımı olarak beyaz perdeye aktarılıyor. Konusunu bu trajik öyküden alan filmin çekimleri, Tekfen'in Antalya Stüdyoları'nda gerçekleştiriliyor. Ünlü yönetmen Mitsutoshi Tanaka'nın çektiği "Ertuğrul 1890" adlı filmin Japonya'da sonbaharda vizyona girmesi bekleniyor.

Diğer taraftan Ertuğrul Fırkateyni'nin Japonya seyrinin 125. yıldönümü nedeniyle İstanbul Beşiktaş'taki Deniz Müzesi'nde özel bir sergi açıldı. Sergide, Ertuğrul Fırkateyni'nde 6 yıl önce başlayan kazı ve kurtarma çalışmalarından elde edilen 535 parça sergileniyor. Batıktan çıkarılan 8 bin 300 buluntunun büyük bir kısmı ise halen Bodrum Sualtı Arkeoloji Enstitüsü Laboratuvarı'nda ve Kuşimoto'daki Ertuğrul Fırkateyni Enstitüsü'nde restore ediliyor. Deniz Müzesi'ndeki sergi 31 Aralık 2015 tarihine kadar açık kalacak.

Sakuralar, kısa hayatları ve ani ölümleriyle, samuray yaşam tarzını yansıtan felsefi bir anlama da sahip. Baharda dalları süsleyen kiraz çiçekleri, Japon savaşçıların gösterişli ve parlak bir yaşam ile ölüm arasındaki ince çizgide sürdürdükleri hayatlarını betimliyor. Bahar gibi genç, taze ve güzel iken kaybedebileceklerimizi, yaşamı tekrar tekrar sorgulamamız gerektiğini hatırlatan sakuralar, bu yönüyle Japonlar için bir çiçekten çok daha fazlasını simgeliyor.

İzlenmesine doyum olmayan ve birçok sembolik anlam yüklenen bu çiçekler, Japonlar tarafından yüz yılı aşkın bir süredir farklı ülkelere götürülüp tanıtılıyor. Japonlar, sakuların evrensel bir barış sembolü sayılması ve her ülkede sakura parkları kurulması için uğraş veriyorlar. Amerika, Almanya, Kanada ve Filipinler gibi ülkelerde, her yıl sakura festivalleri düzenleniyor. Binlerce sakura ağacı arasında düzenlenen eğlencelerde Japon kültürü ve doğa güzelliğinin evrenselliği yaşatılıyor. Japonya'da da sakuların açtığı dönemde, binlerce ağaçtan oluşan sakura ormanlarında halkın geniş katılımıyla pek çok şenlik ve etkinlik düzenleniyor.

ŞEHİT DÜŞEN HER DENİZCİ İÇİN BİR SAKURA

Tüm dünyada barışın bir simgesi olarak benimsenen sakuralar, Ertuğrul Fırkateyni kazası vesilesiyle 10 yıldır Türk-Japon dostluğuna da hizmet ediyor. 2005 yılında, Japon Sakura Vakfı tarafından, kazada şehit olan denizcilerin anısına bağışlanan 527 sakura fidanı her geçen yıl biraz daha büyüyüp serpiliyor. Botanik Bahçesi'nin altı ana bölümünden biri olan Ertuğrul Adası'nda sakuların yanı sıra, iki millet arasında nesilden nesle aktarılacak bir dostluğun temelini oluşturan Ertuğrul Fırkateyni'ndeki 527 denizcinin anısına dikilmiş bir de anıt bulunuyor. ■

“SAKURALAR İKİ MİLLETİN SEVGİ BAĞLARI OLMAYA DEVAM EDECEK”

A. Nihat Gökyiğit'in, 5 Nisan 2015 günü Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi'nde düzenlenen anma töreninde yaptığı konuşma:

Çok değerli doğa dostları, bahçemize hoş geldiniz.

Bir gelenek olarak, her yıl bu bahçede gerçekleştirdiğimiz buluşma bize hüznü ve coşkuyu bir arada yaşıyor. Şehitlerimizi bu-ruk bir saygı ve rahmetle anarken, yeniden doğuşu müjdeleyen baharı da neşeyle karşıyoruz.

Kiraz ağaçları, şahane çiçeklerini açarken, bize tarihimizde trajik bir hadiseyi hatırlatıyor. 128 yıl önce, Japon imparatorunu temsilen Prens Kamatsu bir savaş gemisiyle İstanbul'u ziyaret ederek, II. Abdülhamid'e "Büyük Krizantem" nişanı ve hediyeler sunmuştu. Sultan da bir savaş gemisi ile iade-i ziyaret yapılmasını emretmişti.

Bu maksatla seçilen Ertuğrul Fırkateyni'ne 56 subay ve o yıl Bahriye Okulu'ndan mezun genç teğmenler dahil olmak üzere, 609 denizci alınmıştı. Böylece teğmenlerin uzun yol tecrübesi kazanmaları yanında, Osmanlı Devleti'nin denizlerde bitmediği de gösterilecekti. 1889'da İstanbul'dan büyük bir merasimle uğurlanan gemimiz, 11 aylık bir seferden sonra Japonya'ya ulaştı. Muhteşem bir şekilde karşılanan heyet, günlerce konuşuldu.

3 ay süren ziyaretin ardından, 15 Eylül 1890'da, yani 125 yıl önce, gemi Yokohama Limanı'ndan ayrıldı. Ancak çok şiddetli bir tayfuna yakalanan gemi Kobe'ye sığınmaya gayret ederken, ne yazık ki Kushimoto açıklarında kayalara çarparak battı. Heyet Başkanı Osman Paşa, gemi süvarisi dahil 527 denizcimiz şehit olmuş, 69'u yaralı olarak kurtulmuştu.

Kurtarmada büyük çaba gösteren ve onları bağrına basan yöre halkı, şehitler için bir anıt ve müze inşa etti. Japon imparatoru, gazilerin tedavisine büyük önem vermiş, onların 2 kruvazör ile İstanbul'a getirilmesini sağlamıştı.

Japon halkının, bu üzücü olaya duygusal ilgisi kesilmedi. 10 yıl önce Sakura Vakfı'nın şehitlerimiz anısına hediye ettiği 527 kiraz fidanı için, şükran borcumuzu unutmuyoruz. Kiraz ağaçlarımız, uzun yıllar her bahar çiçeklerini açarken, şehitlerimizin rahmetle anılması ve Türk-Japon dostluğunun yaşatılmasına yardımcı olacak.

Tazelenmeyi, yenilenmeyi ve sevgiyi simgeleyen bu çiçekler birbirine çok uzak, ama gönülleri çok yakın iki milletin sevgi bağları olmaya devam edecek.

Sevdalı olduğumuz bu kiraz çiçeklerinden hiç mi şikâyetimiz yok. Elbette var. Bizim etkinlik tarihine göre çiçeklenmeyi biraz geciktirin diyoruz. Kulak asmıyorlar. Erken açmasınlar diye bu mevsim ağaç diplerine buz kalıpları mı koymadık, nafile. Emir çok yukarıdan geliyormuş; havaya, suya, toprağa cemre düşmüş gibi mazaretleri var.

2015, yıldönümlerinin yılı oldu. 20 yıl önce, dünyada, karayolları kavşağında geliştirilen ilk botanik bahçe çalışmalarına, o zaman çorak olan bu alanda başlamıştık. 460 dönüm bir alanı 30 yıl müddetle vakfımıza tahsis eden Karayolları İdaresi'ne minnettarlığımızı tekrarlamak isterim. Bu sayede, "Betona inat, doğal hayat" diyebildik.

Bahçemizde ada olarak isim alan, sekiz büyük parselden altısında ince ayar dediğimiz son peyzaj işlerini tamamladık. Bu adalar, açılış sırasına göre Merkez, Ertuğrul, Mesire, İstanbul ve Arboretum isimlerini aldı. Geçen yıl da, Meşe Adası'nı ziyarete açtık. 20. yılımıza hazırlanan en büyük parsel, Anadolu Adamız, ağırlıklı olarak Karadeniz, Akdeniz ve İç Anadolu bitkilerine yer verilerek bu sonbaharda ziyarete açılacak.

Bahçemiz 1.657 canlı bitki türü ile sadece bir biyolojik çeşitlilik alanı değil, bir akademik araştırma ve eğitim merkezi olarak da görev yapıyor. Cumhuriyetimizin 100. yılına yetiştirme hedefi ile 28 ciltlik Resimli Türkiye'nin Florası bu bahçede hazırlanıyor. Bütün bu işleri, Prof. Adil Güner liderliğinde, doğa dostu 38 kişilik ekibimiz ve zaman zaman hizmet aldığımız kadro dışı güçler ile gerçekleştirme gayreti içindeyiz. Hepimiz adına, şevklerinin daim olması dileği ile minnet duygularımızı sunmak isterim.

Biraz sonra dinleyeceğimiz Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Bandosu konserinde eserlerin, bu yıl bilhassa özenilerek seçilmiş, farklı bir heyecanla hazırlanmış olduğuna şahit olacağız. Ertuğrul Etkinliğinde, Deniz Kuvvetlerimiz ve değerli bandosu, Japon Konsolosluğu ve Pamukgöl Koto Grubu her zaman yanımızda oldu. Kendilerine şükran borcumuzu ifade etmek isterim.

Çiçeklerini açarak, şehitlerimizin rahmetle anılmasına vesile olan kiraz fidanlarımızı bizden sonra gelenlere emanet ederken, bu anlamlı ve duygusal törene katılan sizlere de şükran ve saygılarımı arz ederim. ■

Tekfen'den Otizm Farkındalık Günü'ne destek

Dünyada otizmin bilinirliğini artırmak amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen 2 Nisan "Otizm Farkındalık Günü" dolayısıyla Türkiye'de de çeşitli etkinlikler gerçekleştirildi. Tekfen Vakfı, bu özel günde verdiği destekle otizimli çocukları yalnız bırakmadı.

Doğuştan gelip, genellikle yaşamın ilk üç yılında fark edilen ve günümüzde her 68 çocuktan birinde görülme ihtimali olan otizm, din, dil, ırk, sosyal statü ayırt etmiyor. Ülkemizde 0-18 yaş grubu arasında yaklaşık 352 bin otizimli çocuk bulunduğu tahmin ediliyor. Otizmin bilinen tek tedavisi, erken tanı ile yoğun ve sürekli eğitim. Verilecek doğru eğitimle, otizimli çocukların hayatlarında büyük bir fark yaratmak ve onları sağlıklı gelişim gösteren akranları ile birlikte aynı okulda okuyacak seviyeye getirmek mümkün olabiliyor.

Tekfen Vakfı da, otizimli çocukların eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına destek vermek amacıyla, 2014 yılında Tohum Otizm Vakfı'nın işbirliğiyle Adana Ceyhan'da kullanılmayan bir binayı yenileyerek, geçtiğimiz Eylül ayında hizmete açmıştı. Tekfen Vakfı, "Otizm Farkındalık Günü'nde" Ceyhan'daki öğrencilerini unutmayarak çocukların ve öğretmenlerin bu özel günlerini, büyük bir pasta ve rengarenk balonlarla kutladı.

Tekfen ayrıca, kamuoyunun dikkatini otizme çekmek için ABD'de Autism Speaks örgütü tarafından başlatılan ve bütün dünyada ilgi gören "Mavi Işık Yak" (Light It Up Blue) kampanyasına da destek verdi. Tohum Otizm Vakfı'nın çağrısıyla gerçekleştirilen kampanyaya Tekfen Grubu da, 2 Nisan gecesi Tekfen Tower'ı mavi ışıkla aydınlatarak katıldı. ■

Aramıza katılan arkadaşlarımıza hoş geldiniz diyor, terfi eden arkadaşlarımıza yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

Terfi edenler

ADI SOYADI	ŞİRKETİ / BİRİMİ	ESKİ UNVANI	YENİ UNVANI
DOĞAN GEĞEOĞLU	Tekfen İnşaat	Proje Satın Alma Koordinatörü	Genel Müdür Muavin Yardımcısı
FATİH CAN	Tekfen İnşaat	İş Geliştirme Müdürü	Genel Müdür Muavin Yardımcısı
İBRAHİM METİN ÜNLÜSOY	Tekfen İnşaat	Proje Satın Alma Koordinatörü	Lojistik Müdürü
İLHAN HAZAR	Tekfen İnşaat	İnşaat Mühendisi	İnşaat İşleri Teklif Şefi
MEHMET ALİ USTA	Tekfen İnşaat	Makine Mühendisi	Mekanik İşler Teklif Mühendisi
MEHMET NEPHAN ÇORAPÇI	Tekfen İnşaat	Mali Analist ve Konsolidasyon Uzmanı	Mali Analist ve Konsolidasyon Şefi
MUHAMMED YAVUZHAN CANLI	Tekfen İnşaat	Sistem Destek Mühendisi	Projeler Bilgi Teknolojileri Şefi
SÜLEYMAN EMRE ATAĞ	Tekfen İnşaat	Metraj Keşif Şefi	Kıdemli Mekanik İşler Teklif Şefi
SÜLEYMAN SEYHUN SOLİM	Tekfen İnşaat	İnşaat Mühendisi	Kıdemli Boru Hatları ve Tank Teklif Şefi
DİDEM KUNDURACIOĞLU	Tekfen İnşaat	Kıdemli Mukavele Mühendisi	Mukavele Şefi
UĞUR SAĞLAM	Tekfen İnşaat	Mali Analist ve Konsolidasyon Şefi	Mali İşler ve Konsolidasyon Müdürü
BERİL YALÇIN	Toros Tarım - Merkez	SEÇ Şefi - Sosyal Sorumluluk Şefi	SEÇ Müdürü
HANDE KÖYÇÜ SÖYLEMEZ	Toros Tarım - Merkez	Bütçe Uzmanı	Bütçe Şefi
SEVİNÇ SEVİNÇ	Toros Tarım - Merkez	İnsan Kaynakları Uzmanı	İnsan Kaynakları Şefi
İBRAHİM ELGÜN	Toros Terminal - Ceyhan İşletmesi	Vardiya Amiri	Torbalama Şefi
SÜLEYMAN FİLİK	Toros Tarım - Ceyhan İşletmesi	Yardımcı Mühendis	Torbalama Mühendisi
HÜSEYİN AYDIN EKER	Toros Terminal - Ceyhan İşletmesi	Saha Bakım Mühendisi	Saha Bakım Şefi
HAKAN YILMAZ	Toros Terminal - Ceyhan İşletmesi	Elektrik Enstrüman Mühendisi	Elektrik Enstrüman Şefi
İHSAN HOŞGÖZLÜ	Toros Terminal - Ceyhan İşletmesi	İskele Mühendisi	İskele Şefi
AHMET DOĞAN	Toros Terminal - Ceyhan İşletmesi	Yardımcı Mühendis	İskele Mühendisi
UĞUR YATICI	Toros Tarım - Ceyhan İşletmesi	Proses ve Planlama Şefi	Proses ve Planlama Müdürü
DEMİRHAN ÖZÇELİK	Toros Terminal - Samsun İşletmesi	Mekanik Bakım Şefi	Bakım Müdürü
ESER TÜTÜNCÜOĞLU	Toros Terminal - Samsun İşletmesi	Yardımcı Mühendis	Saha Bakım Mühendisi
SONER YAZICI	Toros Terminal - Samsun İşletmesi	Yardımcı Mühendis	Saha Bakım Mühendisi
AHMET ERDOĞAN	Toros Terminal - Samsun İşletmesi	Yardımcı Mühendis	Saha Bakım Mühendisi
BAHADIR SUCU	Toros Terminal - Samsun İşletmesi	Yardımcı Mühendis	Proses ve Planlama Mühendisi
PINAR OĞUZALP	TAYSEB	Mevzuat ve İşlem Takip Elemanı	Mevzuat ve İşlem Takip Uzmanı

Yeni katılanlar

EBRU PİLAV

Toros Tarım
İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı

1974 yılında İstanbul'da doğan Ebru Pilav, İTÜ Kimya Bölümü'nde lisans, Marmara ve Main Üniversitesi İşletme Bölümü'nde yüksek lisans programını tamamladı. vdf (Volkswagen Doğu Finans) Türkiye ve Almanya'da İnsan Kaynakları Müdürü, Telsim Telekomünikasyon firmasında İnsan Kaynakları Yöneticisi ve son olarak Deloitte Denetim ve Danışmanlık firmasında İnsan Kaynakları Direktörü olarak görev alan Ebru Pilav, 25 Şubat 2015 tarihi itibarıyla Toros Tarım'da İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı olarak göreve başladı. Türkiye'de ve yurtdışında özellikle Değişim Yönetimi ve Yetenek Yönetimi konularında çalışmalar yapan Ebru Pilav, ACC Uluslararası Sertifikalı koç olup evli ve bir çocuk sahibi. İlgili alanları arasında gençlerin gelişimi, kitap ve seyahat bulunuyor.

ŞENOL ESEN

Toros Tarım
Mali İşler Müdürü

1968 yılında İstanbul'da doğan Şenol Esen, İTÜ İşletme Mühendisliği Bölümü'nde lisans ve İTÜ İşletme Bölümü'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. Uzel Makine Sanayi A.Ş. ve Dora International'da Mali İşler Yöneticisi olarak görev alan Şenol Esen, 2 Şubat 2015 tarihi itibarıyla Toros Tarım'da Mali İşler Müdürü olarak göreve başladı. Evli ve bir çocuk sahibi olan Şenol Esen'in ilgi alanları arasında ekonomi, spor ve seyahat bulunuyor.

ANILARDA KALANLAR

Naim Özkazanç'ın ardından...

Tekfen İnşaat'ın bugünlere gelmesine önemli katkıları olmuş, kişiliği ve çalışmalarıyla kendinden sonra gelenlere ilham kaynaklığı etmiş Sn. Naim Özkazanç'ı kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Onunla yıllarca birlikte çalışmış ve birçok değerli anıya ortaklık etmiş tüm Tekfenlilerin hislerine tercüman olması dileğiyle, iki yakın çalışma arkadaşının vefat sonrasında paylaştığı veda yazılarına aşağıda yer veriyoruz. Tüm camiamızın başı sağolsun.

İnsanların hayatlarının şekillenmesinde bazı kişilerin önemi zaman içinde daha fazla anlaşılıyor. Naim Özkazanç, benim için böyle bir kişiliktir. Naim Bey'i profesyonel iş hayatına başladığım Petkim Aliğa Kompleksi'nin yapımı sırasında, yani bundan 35 yıl önce tanıdım. Bu tanışıklık, ben ve benim gibi üniversiteden yeni mezun olmuş ve bizden önce yapılmış "yanlışları" düzeltme iddiasındaki genç, tecrübesiz ama iddialı ve Petkim özelinde "kamu"yu temsil eden mühendisler ile, onlarca tesisin yapımını üstlenmiş müteahhit temsilcilerinin sözleşme yönetim toplantılarında karşılaşmaları ile başladı. Böylece ben Naim Bey'den, kendisinin haberi olmadan, müzakere teknikleri konusunda ders almaya başladım. Bu dersleri, müzakerede esas olanın muhatabına karşı dürüst ve saygılı, muhatabında saygı uyandıracak kadar ciddi, tartıştığı konuya hâkim, yaklaşımında hakkaniyetli, sorunların pragmatik çözümlerine açık ve engin bir genel kültüre sahip olmak şeklinde özetleyebilirim. Naim Bey, mühendislik hayatımdaki, masanın karşı tarafında yer alan ilk öğretmenim oldu.

1983 yılının Ağustos ayında Naim Bey tarafından, Celal (Erbil) ile birlikte İş-97'nin Proje Müdürü Şefik Bey (Aksoy) ve Elektrik-Enstrümantasyon İşleri Müdürü Osman Ağabey (Kanuni) aracılığı ile Tekfen'e davet edildik. 1 Eylül 1983'te bu kez masanın aynı tarafında ve birlikte çalışmaya başladık. Daha yakın çalışmamız sırasında insan motive etmeyi, gönül almayı çok iyi bilen, güvendiği gençlere alan açan, çelebi, çok ve çeşitli okuyan bir Naim Bey tanıdım.

Ani ve çok erken kaybını duyduğumuzda, kendimi Celal ve başka arkadaşlarla anılarımızı konuşurken buldum. Celal'in kısa bir internet araştırması sonucu ortaya çıkardığı www.youtube.com/watch?v=Vamx2uCeI48 linkinden Naim Bey'i izlediğimizde köklerine, insanına ve toprağına tutkun olmanın anlam ve önemini bir kere daha duyumsamaktan ve

yukarıda kendisi için yazdığım sıfatların doğrulandığını görmekten mutlu oldum. Zamanında alan açtığı gençlerden ve öğrencilerinden biri olarak, son yıllarda kendisini istediğim sıklıkta ziyaret edememiş olmak, çok üzüldüğümüz kayıbdan sonra bir başka ders daha almama neden oldu: sevip saydıklarımızı ziyaret etme ve hatır sorma görevi ertelenmemelidir!

Naim Bey'i, bizzat kendisinden öğrendiklerim ve başka şeyler öğrenmeme imkân sağladığı için şükranla ve rahmetle anıyor, acılarını paylaştığım muhterem eşine, Esat'a, Haydar'a, Serhat'a, torunlarına ve birlikte çalıştığı tüm arkadaşlarımıza başsağlığı diliyorum.

Cahit Oklap

Tekfen İnşaat Operasyon Genel Müdür Yardımcısı

Aile olmanın ne denli zor ve emek isteyen bir iş olduğunu hepimiz özel yaşamımızdan biliriz. Aileden birilerinin çok özel çabası gerekir. Herkesi, şartlar ne olursa olsun, bir büyüğün kucaklaması, koruyup kollaması, daima herkese "biz bir aileyiz" demesi ve her bireye bunu hissettirmesi gerekir.

Son yıllarında aramızda olmasa da ben, bu duyguyu bana en yoğun şekilde hissettiren aile büyüğümün Naim Bey olduğunu biliyorum. Yaşamımın şimdi önemsiz gibi gözükten dönüm noktalarına yön verdi. Onu dinlemeseydim, şimdi nasıl bir hayat sürerdim bilmiyorum. Eminim ki benim yaş kuşağımdaki birçok şantiyeciyi arkadaşım da benim gibi düşünmektedir.

Naim Bey'i toprağına verdik. Nur içinde yatsın. Ona olan minnettarlığım yaşamım boyunca sürecektir. Başımız sağolsun.

Alpaslan Sümer

Tekfen İnşaat Kıdemli Genel Müdür Yardımcısı